

TIJDELIJKE 1-2 PERSOONS WOONUNITS RENESSE

**Ruimtelijke onderbouwing
(omgevingsvergunning)**

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Doel en aanleiding	3
1.2 Ligging projectgebied	3
1.3 Geldende regeling en procedure omgevingsvergunning	4
1.4 Leeswijzer	4
2. Projectbeschrijving	5
2.1 Ruimtelijke projectopzet	5
2.2 Tijdelijkheid project	6
3. Beleidskader	7
3.1 Provinciaal en regionaal beleid	7
3.2 Gemeentelijk beleid	8
3.3 Conclusie	8
4. Milieu- en duurzaamheidskader	9
4.1 Bedrijven en milieuzonering	9
4.2 Luchtkwaliteit	10
4.3 Geur	12
4.4 Geluid en stilte	13
4.5 Externe veiligheid	14
4.6 Licht en duisternis	16
4.7 Energie en klimaat	17
4.8 Bodem	19
4.9 Water	20
4.10 Archeologie	24
4.11 Ecologie	25
4.12 Verkeer	27
4.13 Leidingen en telecommunicatieverbindingen	28
4.14 Conclusie	29
5. Uitvoerbaarheid	30
5.1 Economische uitvoerbaarheid	30
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	31
6. Samenvatting en conclusie	32
Bijlage 1: Wateradvies Waterschap Scheldestromen	33
Bijlage 2: Natuurtoets	35

1.1 DOEL EN AANLEIDING

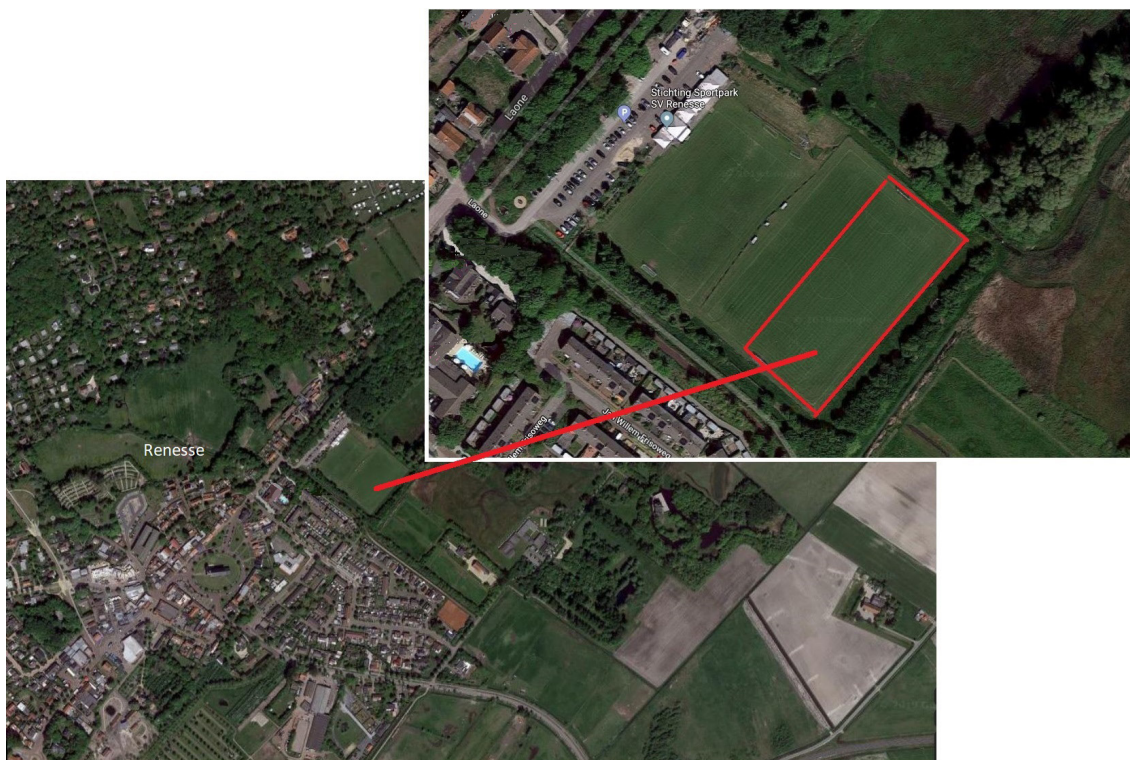
De gemeente Schouwen-Duiveland, Zeeuwlân, de ondernemersvereniging Renesse (OVR) en de Recron Schouwen-Duiveland hebben een plan gemaakt voor de realisatie van tijdelijke 1-2 persoons woonunits voor huisvesting van/verhuur aan jongeren en tijdelijk personeel op het oostelijk deel van het sportterrein aan de Laône in Renesse. Gestreefd wordt naar start realisatie in het najaar van 2020.

Doel van deze ruimtelijke onderbouwing is het bieden van een planologisch-juridisch kader voor de realisatie van dit project. Daartoe wordt in deze ruimtelijke onderbouwing, met het inzichtelijk maken van de ruimtelijke relevante aspecten van dit project, aangetoond dat wordt voldaan aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

Aanleiding voor dit project is het bij de vaststelling van de Woonvisie Schouwen-Duiveland 2018-2027 door de gemeenteraad per amendement aan de woonvisie toegevoegde actiepunten om een experiment uit te werken voor het huisvesten van jongeren en tijdelijke medewerkers (in 'Tiny Houses') in of rond de kern Renesse.

1.2 LIGGING PROJECTGEBIED

Het projectgebied ligt aan de noordzijde van het centrum van Renesse. Het projectgebied omvat het oostelijke deel van het huidige wedstrijdveld (voetbal) van S.V. Renesse aan de Laône. Deze locatie is gekozen op basis van een op hoofdlijnen uitgevoerd onderzoek naar geschiktheid en beschikbaarheid van diverse locaties in en rond Renesse.

Figuur 1.1: Globale ligging en begrenzing projectgebied

1.3 GELDENDE REGELING EN PROCEDURE OMGEVINGSVERGUNNING

Voor het projectgebied geldt op basis van (artikel 19 van) het bestemmingsplan "Kop van Schouwen" de bestemming sport. Binnen deze bestemming is de realisatie van de beoogde huisvesting niet toegestaan.

Figuur 1.2: Uitsnede verbeelding Bestemmingsplan "Kop van Schouwen"

Om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken, is gekozen voor (het doorlopen van de uitgebreide procedure voor) een omgevingsvergunning 'afwijken bestemmingsplan' op basis van artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarvoor is een ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk, waarmee aangetoond wordt dat sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening'. Voorliggende rapportage voorziet in deze ruimtelijke onderbouwing.

1.4 LEESWIJZER

Deze ruimtelijke onderbouwing is verder als volgt opgebouwd.

Hoofdstuk 2 omvat de projectbeschrijving en geeft inzicht in de ruimtelijke opzet en het tijdelijke karakter van het project. De hoofdstukken 3 en 4 gaan in op de toetsing van het project aan het relevante geldende provinciale, regionale en gemeentelijk beleid en het milieu- en duurzaamheidskader. In hoofdstuk 5 wordt de uitvoerbaarheid van het van het project behandeld. Ten slotte is een samenvatting van de gehele ruimtelijke onderbouwing opgenomen in hoofdstuk 6.

2.1 RUIMTELIJKE PROJECTOPZET

Het plan gaat uit van realisatie van 24 woonunits, geschikt voor een tot twee personen, op het huidige wedstrijdveld van S.V. Renesse op het oostelijk deel van het sportterrein aan de Laône te Renesse.

Het westelijk van de projectlocatie gelegen resterende deel van het sportterrein, blijft tot uiterlijk 1 juli 2022 in gebruik als trainingsveld en behoudt als zodanig dan ook na oplevering van de units nog maximaal anderhalf jaar de huidige functie.

De bestaande afschermende opgaande randbeplanting rondom het sportterrein, welke eveneens blijft gehandhaafd, zorgt voor een adequate landschappelijke inpassing van het voorliggende project.

Ter voorkoming van hinder over en weer worden de woonunits op een afstand van ten minste 40 meter uit de rand van het trainingsveld geplaatst.

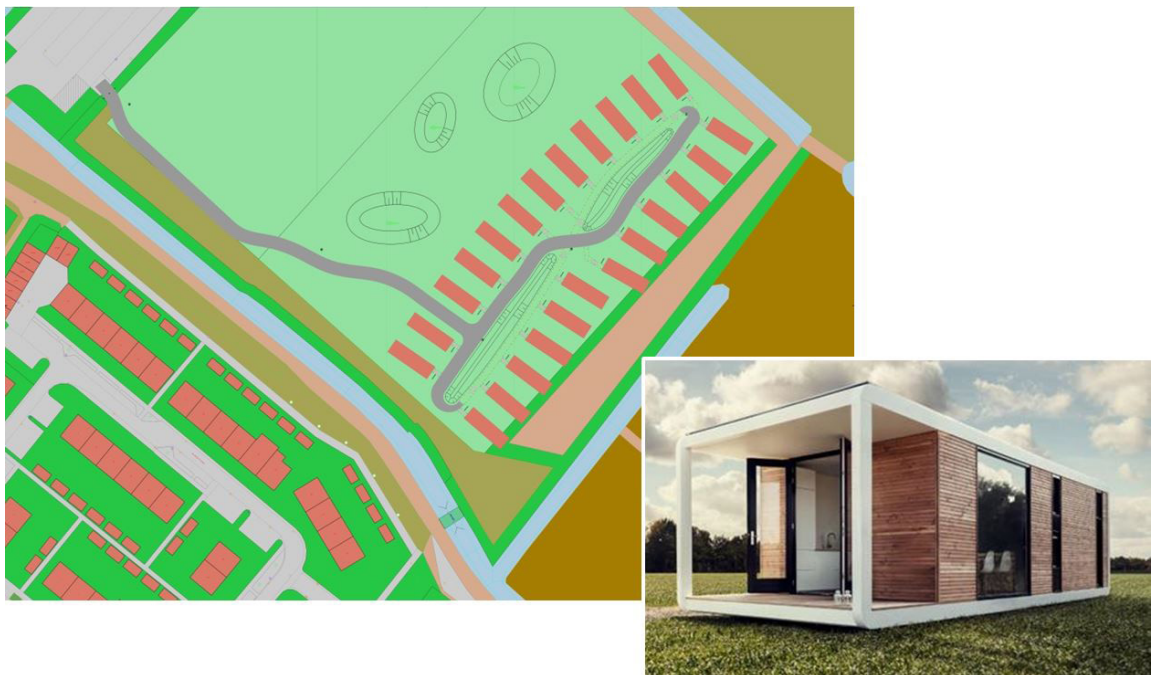
De 24 woonunits worden geëxploiteerd door Zeeuwsland en conform het amendement van de raad beschikbaar gesteld voor twee doelgroepen:

- 10 units voor (tijdelijk) personeel van bedrijven op Schouwen-Duiveland, met de focus op aan de horeca en recreatieve sector gelieerde werknemers in de Westhoek.
- en 14 units voor jongeren/starters op de woningmarkt.

Voor de betreffende doelgroepen houdt Zeeuwsland rekening met wettelijke normen in relatie tot de huursom en toeslagen daaromtrent.

De woonunits hebben een (binnen)oppervlakte van maximaal 40 m², een aansluitend overdekt terras van 12 m² en zijn maximaal 4 meter hoog. Er komen maximaal twee bedden in. De units worden niet op het gas aangesloten. De units hebben een EPC van 0,2 en op de daken komen 6 zonnepanelen per unit.

Voor de buitenruimte wordt uitgegaan van een zo bijen vriendelijk mogelijke invulling van de groenelementen, gelet op het convenant dat de gemeente en Zeeuwsland (eigenaar en verhuurder van de units) hiervoor getekend hebben. Uitkomende grond die vrijkomt door plaatsing van de units en de aanleg van (ondergrondse) infrastructuur wordt op het terrein verwerkt in de vorm van kleine terpen (met bijenmengsel). Op het terrein komen geen schuttingen of (erf)afscheidingsen.

Figuur 2.1: Indicatieve beeldimpressie terreininrichting en aard woonunits.

Het terrein is voor alle verkeersdeelnemers bereikbaar vanaf de Laône via de inrit naar het sportterrein. Op het nabij de inrit aanwezige grote parkeerterrein wordt vergunning parkeren ingevoerd. De bewoners van de units kunnen, als vergunninghouder, hier hun auto parkeren. Evenals alle andere vergunninghouders in Renesse. Voor de bewoners van de units wordt bij de vergunningverlening uitgegaan van minimaal 24 parkeerplaatsen. De resterende circa 150 parkeerplaatsen blijven beschikbaar voor de omgeving.

Vanaf het parkeerterrein zijn de units voor voetgangers en fietsers bereikbaar via een pad langs het sportterrein (aan de zijde van de naastgelegen woonwijk). Deze is niet voor auto's toegankelijk, maar wel voor hulpdiensten. Elke unit heeft een aansluiting op het centrale pad dat langs de units loopt.

Bij de units worden voorzieningen getroffen voor het stallen van 48 fietsen in de vorm van houten constructies, waartegen de fietsen geplaatst kunnen worden (zoals bij de strandovergangen langs de kust van de Kop van Schouwen).

De afvalinzameling (grijs) vindt plaats via een ondergrondse container bij de ingang van het terrein, terwijl er voor plastic en GFT gebruik gemaakt kan worden van een aantal door de gemeente ter beschikking gestelde containers op het parkeerterrein.

2.2 TIJDELIJKHEID PROJECT

Uitgangspunt voor het project is dat de woonunits maximaal 15 jaar worden geplaatst op het terrein. Na afloop worden ze verwijderd. De erfpachtovereenkomst die de gemeente (grondeigenaar) afsluit met Zeeuwlant wordt hierop afgestemd. Ook de grondexploitatie wordt daarop ingericht, waarbij geldt dat de units na 15 jaren nog een kleine restwaarde hebben voor Zeeuwlant. De woningen zijn verplaatsbaar en kunnen na afloop mogelijk elders een functie krijgen.

De doelstelling van deze ruimtelijke onderbouwing is om de beoogde ontwikkeling in juridisch planologisch opzicht mogelijk te maken. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening wordt in deze ruimtelijke onderbouwing inzicht gegeven in de wijze waarop het van toepassing zijnde beleid van invloed is op de ontwikkeling. In dit hoofdstuk worden de verschillende beleidskaders weergegeven waarmee rekening moet worden gehouden.

3.1 PROVINCIAAL EN REGIONAAL BELEID

Provinciaal beleid

Het project sluit aan bij de verschillende provinciale beleidskaders. Met name het Omgevingsplan Zeeland 2018 en de bijbehorende Omgevingsverordening Zeeland 2018 en de (in ontwikkeling zijnde) Zeeuwse Omgevingsvisie 2021 zijn voor dit project van belang.

Provinciaal wordt belang gehecht aan bundeling van functies, zorgvuldig ruimtegebruik (inbreiding en hergebruik). Woningbouwplannen moeten qua omvang, locatie en type passen binnen de per woningmarktregio vastgelegde regionale woningmarktafspraken. Schouwen-Duiveland is aangemerkt als één van de vijf woningmarktregio's. De vastgelegde woningmarktafspraken dienen als onderbouwing van de Ladder voor duurzame verstedelijking, welke het Rijk heeft geïntroduceerd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en verankerd in artikel 3.1.6 Bro.

Huisvesting van arbeidsmigranten die voor een langere periode in Zeeland werkzaam zijn, valt binnen de reguliere woningbehoefte. In de provinciale bevolkingsprognose wordt hiermee voor zover mogelijk rekening gehouden. Daarnaast is sprake van een groeiende groep arbeidskrachten die behoefte hebben aan luxere tijdelijke onderkomens. Deze nieuwe (tijdelijke) inwoners vormen een kans voor de versterking van de leefbaarheid en het draagvlak van binnenstedelijke voorzieningen. Huisvesting voor deze groepen dient dan ook gezocht te worden in de steden en dorpen (bijvoorbeeld hotels, pensions en kleinschalige huisvesting in woonhuizen). Aanvullend worden mogelijkheden geboden in het landelijk gebied binnen de voorwaarden voor Nieuwe economische dragers en kleinschalig kamperen.

Daarnaast vormt, bij de ontwikkeling van de (concept) Zeeuwse Omgevingsvisie 2021, flexwonen een nadrukkelijk onderdeel van de bouwsteen wonen.

Het project past binnen de voor Schouwen-Duiveland vastgelegde woningbouwafspraken, zoals deze ook zijn verwerkt in de Woonvisie 2018–2027 (zie ook paragraaf “3.2 Gemeentelijk beleid” op pagina 8) en voldoet ook aan de uitgangspunten van de ladder voor duurzame verstedelijking. Het betreft de ontwikkeling van tijdelijke 1-2 persoons woonunits (flexwonen) in Renesse, welke in de woonvisie expliciet als actiepunt is opgenomen (behoefte) en is gepland binnen bestaand stedelijk gebied. Sprake is van een bundeling van woonfuncties en zorgvuldig ruimtegebruik en (gelet op de toetsingsresultaten in hoofdstuk 5) van goede ruimtelijke ordening.

Regionaal beleid

Het voorliggende plan sluit aan bij de verschillende regionale beleidskaders, waaronder het Toetskader bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid, het Waterbeheerplan en de Keur watersysteem Waterschap Scheldestromen. De voornaamste beleidsuitgangspunten richten zich op het verbeteren van veiligheid en milieukwaliteit. Voorliggende ontwikkeling houdt rekening met deze uitgangspunten van het regionaal beleid (zie ook hoofdstuk 4 “Milieu- en duurzaamheidskader” op pagina 9).

3.2 GEMEENTELIJK BELEID

Woonvisie 2018-2027

In deze woonvisie wordt ingespeeld op de kwalitatieve behoefte van eigen inwoners en worden kansen onderzocht voor het aantrekken van vestigers. Uitgangspunt is hierbij het primair via de bestaande woningvoorraad inspelen op de behoefte van starters en (tijdelijk) personeel. De gemeente is in de nieuwbouw terughoudend voor het aanwijzen van plannen expliciet voor starters, omdat hierdoor geen doorstroming in de bestaande woningvoorraad op gang komt. Gerealiseerd wordt wel dat deze bestaande woningen niet altijd voldoen aan de eisen van de starter/tijdelijk personeel. Daarom worden kansen onderzocht in de nieuwbouw voor betaalbare woningen (al dan niet tijdelijk) voor een bredere doelgroep van 1- en 2 persoonshuishoudens en voor huisvesting voor tijdelijke (horeca) werknemers in die kernen waar dit een toegevoegde waarde heeft ten opzichte van de bestaande voorraad. Hierbij wordt vooral gedacht aan het woonmilieu Wonen aan de kust.

Bij de vaststelling van de Woonvisie heeft de gemeenteraad daartoe per amendement aan de woonvisie het actiepunt toegevoegd om in samenspraak met Zeeuwsland een experiment uit te werken voor het huisvesten van jongeren en tijdelijke medewerkers, bijvoorbeeld in Tiny Houses in of rondom de kern Renesse en dit te koppelen aan tijdelijk wonen en/of een antispeculatie beding.

3.3 CONCLUSIE

Geconcludeerd kan worden dat het onderhavig project past in het relevante geldende beleid.

4.1 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

Toetsingskader

Door het aanbrengen van een zone tussen bedrijvigheid en milieugevoelige bestemmingen (zoals woningbouw) kan de overlast ten gevolge van bedrijfsactiviteiten zo laag mogelijk gehouden worden. Zonering is met name van toepassing bij nieuwbouw van woningen en andere gevoelige functies in de directe omgeving van een bedrijf en bij vestiging van een nieuw bedrijf in de directe omgeving van gevoelige bestemmingen. Op basis van de VNG-handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering 2009' (hierna: VNG-handreiking) wordt onder milieugevoelige functies verstaan: woningen, woongebieden, ziekenhuizen, scholen en verblijfsrecreatie. Sommige functies kunnen zowel milieubelastend als milieugevoelig zijn (bijvoorbeeld ziekenhuizen en scholen).

De VNG-handreiking bevat een lijst met bedrijven waaraan, afhankelijk van de mate waarin de in de lijst opgenomen bedrijven milieuhinder kunnen veroorzaken (uitgaande van de gemiddelde bedrijfssituatie), een categorie wordt toegekend. Naarmate de milieuhinder toeneemt, loopt de categorie op van 1 tot en met 5, met bijbehorende minimale afstanden tot de woongebieden. Per bedrijfstype wordt zo een globale indicatie gegeven van het invloedsgebied voor de aspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De afstanden gelden in principe tussen de perceelgrens van het bedrijf (bij een gangbare perceel grootte en -indeling) en de gevel van een woning gelegen in een rustige woonwijk. Wanneer er geen sprake is van een rustige woonwijk, maar van een gemengd gebied, kan één afstandsstap worden teruggedaan. Een bedrijf dat 50 meter afstand tot een rustige woonwijk moet aanhouden, mag zich hierdoor op 30 meter van een gemengd gebied vestigen.

Onder een rustige woonwijk wordt verstaan een woongebied met weinig verkeer en praktisch geen bedrijven en/of winkelcentra. Gemengde gebieden zijn gebieden met een matige tot sterke functiemenging. Naast wonen komen ook andere functies voor zoals winkels, horeca en bedrijvigheid. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct naast de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Voor dergelijke gebieden kunnen de richtafstanden die gelden ten opzichte van een rustige woonwijk met één afstandsstap verlaagd worden, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat.

Milieucategorie	Minimale richtafstand tot een rustige woonwijk	Minimale richtafstand tot gemengd gebied
1	10 meter	Niet van toepassing
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter

Tabel: Milieucategorieën en richtafstanden (bron: Bedrijven en Milieuzonering, editie 2009, VNG)

De afstanden in bovengenoemde uitgaven moeten als indicatief worden gezien. Doordat de omvang van bedrijven kan verschillen en omdat bedrijven maatregelen kunnen nemen om de invloed te beperken, kan de invloedssfeer in werkelijkheid afwijken van bovengenoemde afstanden. De uiteindelijke afstemming tussen de hinder van het bedrijf en de omgeving wordt geregeld in het kader van de Wet milieubeheer.

Toetsing

De tijdelijke woonunits kunnen, ondanks het tijdelijk karakter, gezien worden als een milieugevoelige functie. Naast de beoogde locatie ligt een trainingsveld van de lokale voetbalvereniging. Het trainingsveld is voorzien van verlichting. De beoogde locatie is een “rustige woonwijk” volgens de Handreiking bedrijven en milieuzonering. Voor een trainingsveld met verlichting geldt normaliter een richtafstand van 50 meter tot het omgevingstype “rustige woonwijk”.

De tijdelijke woonunits komen op 40 meter van het trainingsveld. Deze kortere afstand wordt acceptabel geacht. Het gebruik van het trainingsveld is immers beperkt tot maximaal vier avonden in de week in de periode half augustus tot eind mei. Voorts worden na 1 juli 2022 de trainingen verzorgd in Burgh-Haamstede of Scharendijke en wordt het gebruik als trainingsveld aan de Laône gestaakt. Dit betekent dat er gedurende maximaal 1,5 jaar sprake is van gezamenlijk gebruik van zowel het trainingsveld als de tijdelijke woonunits. Gezien de beperkte duur per week en de korte periode tot 1 juli 2022 in combinatie met de tijdelijkheid van de woonunits, wordt een goed woon en leefklimaat gegarandeerd.

Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor het plan.

4.2 LUCHTKWALITEIT

Toetsingskader

Algemeen

Door de uitstoot van uitlaatgassen door onder andere de industrie en het verkeer komen schadelijke stoffen in de lucht. Vooral langs drukke wegen kunnen de concentraties van verschillende stoffen zo hoog zijn dat deze de gezondheid kunnen aantasten. Om te voorkomen dat de gezondheid wordt aangetast door luchtverontreiniging dient bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden te worden met de luchtkwaliteit ter plaatse.

In het algemeen geldt dat als aan de richtafstand op grond van de VNG-handreiking Bedrijven en milieuzonering behorende bij de van toepassing zijn de bedrijfscategorie wordt voldaan, het aspect stof niet zorgt voor een aantasting van het woon- en leefklimaat. Dit aspect hoeft in dit geval niet nader te worden onderzocht.

Regelgeving

De belangrijkste wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit is vastgelegd in hoofdstuk vijf (luchtkwaliteitseisen) van de Wet milieubeheer (hierna Wm), ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd (hierna Wlk). Het doel van de Wlk is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. De in de Wlk vastgestelde normen voor luchtkwaliteit mogen niet overschreden of, in geval van een bestaande overschrijding, mag een eventuele toename niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteitsnormen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde; of
- een project per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt; of
- een project slechts in 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging; of
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL); of
- een project een ander project van gelijke of grotere omvang vervangt.

Niet in betekende mate

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet In Betekende Mate' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de 3 % grens niet wordt overschreden. De 3 %-grens is gedefinieerd als 3 % van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂. Een geplande ruimtelijke ontwikkeling draagt niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging als:

- het valt onder de beschrijving in de tabellen met categorieën van gevallen in de 'Regeling Niet In Betekende Mate'; of
- het bevoegd gezag aannemelijk kan maken, bijvoorbeeld door berekeningen, dat de 3 % grens niet wordt overschreden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Op 16 januari 2009 is het Besluit gevoelige bestemmingen in werking getreden. Het besluit is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂), met name kinderen, ouderen en zieken. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, gemeten vanaf de rand van de weg. Waar in de onderzoekszone de grenswaarden voor PM₁₀ of NO₂ (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een 'gevoelige bestemming' niet toenemen. Dit wordt bereikt door op die locatie de vestiging van een gevoelige bestemming niet toe te staan. Bij uitbreidingen van bestaande gevoelige bestemmingen is een eenmalige toename van maximaal 10 % van het totale aantal blootgestelden toegestaan. Is (dreigende) normoverschrijding niet aan de orde, dan is er ook geen bouwverbod voor gevoelige bestemmingen binnen de onderzoekszone.

Toetsing

De beoogde tijdelijke woonunits zijn gevoelige bestemmingen volgens het Besluit gevoelige bestemmingen. Het projectgebied ligt echter niet langs een rijks- of provinciale weg. Het Besluit is hiermee niet van toepassing.

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is de luchtkwaliteit ter plaatse beoordeeld. Volgens het meetnet lucht worden de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit niet overschreden.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit is geen belemmering voor het plan.

4.3 GEUR

Toetsingskader

Algemeen

Geur kan in de leefomgeving hinder veroorzaken. Bij geur gaat het om de geuruitstoot (emissie) van bedrijven die zich verspreidt via de lucht en een geurbelasting (immissie) veroorzaakt op de woon- en leefomgeving. De afstand tussen geur emitterende bedrijven en geurgevoelige bestemmingen is daarbij van grote invloed. Geur heeft dus gevolgen voor het leefklimaat van mensen en voor het gebruik van de ruimte.

In het algemeen geldt dat als aan de richtafstand op grond van de VNG-handreiking Bedrijven en milieuzonering behorende bij de van toepassing zijn de bedrijfscategorie wordt voldaan, het aspect geur niet zorgt voor een aantasting van het woon- en leefklimaat. Dit aspect hoeft in dit geval niet nader te worden onderzocht.

Regelgeving bedrijven

In Nederland is er geen wetgeving voor geur van bedrijven. Voor een aantal bedrijven die onder een algemene maatregel vallen zoals het Activiteitenbesluit, zijn er verplichtingen ten aanzien van te treffen maatregelen. Voor omgevingsvergunning plichtige bedrijven geldt de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) als toetsingskader voor het beoordelen van eventuele geurhinder. Wel is in beleid vastgelegd wat een tegen geur te beschermen object is. Naast woningen kunnen dit ook andere locaties zijn waar mensen zich gedurende langere tijd bevinden en waar blootstelling aan geur tot hinder kan leiden, zoals ziekenhuizen, bejaarden- en verpleegtehuizen en recreatiegebieden. Hoewel in principe alle geurgevoelige objecten moeten worden beschermd tegen geuroverlast, kunnen wel verschillen in het niveau van bescherming worden gehanteerd. Voor een bedrijfswoning kan bijvoorbeeld een lager beschermingsniveau en dus een hogere geurbelasting gehanteerd worden dan voor aaneengesloten woonbebouwing.

Regelgeving veehouderijen

Vergunning plichtige veehouderijen moeten voor wat betreft geur van dierenverblijven voldoen aan de Wet geurhinder en veehouderij. Verder dienen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht de beste beschikbare technieken te worden toegepast. Veehouderijen die onder het Besluit landbouw milieubeheer vallen, moeten voldoen aan de in dat besluit genoemde minimaal aan te houden afstand tot geurgevoelige objecten. Het Besluit landbouw milieubeheer geeft ook minimaal aan te houden afstanden tot geurgevoelige objecten voor opslagen van veevoeder en mest.

Zowel in het Besluit landbouw als in de Wet geurhinder en veehouderij is ook vastgelegd wat een geurgevoelig object is. Volgens de Wet geurhinder en veehouderij is dat een gebouw, bestemd voor menselijk gebruik, waar zich gedurende langere periode mensen bevinden. In het Besluit landbouw zijn categorieën van objecten gedefinieerd waartoe een minimaal te houden afstand dient te worden aangehouden.

Toetsing

Binnen het projectgebied wordt geen geurbron mogelijk gemaakt. In de omgeving is ook geen sprake van bronnen die (mogelijk) geurhinder veroorzaken.

Conclusie

Nader onderzoek naar het aspect geurhinder is niet noodzakelijk. Het aspect geur vormt geen belemmering om onderstaande ontwikkeling uit te voeren in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

4.4 GELUID EN STILTE

Toetsingskader

Algemeen

Een belangrijke basis voor de ruimtelijke afweging in het kader van het aspect geluid is de Wet geluidhinder (Wgh). Deze wet biedt geluidgevoelige functies (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van onder andere wegverkeerslawaai en industrielawaai door middel van zonering.

In het algemeen geldt dat als aan de richtafstand op grond van de VNG-handreiking Bedrijven en milieuzonering behorende bij de van toepassing zijn de bedrijfscategorie wordt voldaan, het aspect geluid niet zorgt voor een aantasting van het woon- en leefklimaat. Dit aspect hoeft in dit geval niet nader te worden onderzocht.

Regelgeving

Industrielawaai

In de Wgh wordt verhoudingsgewijs maar een klein gedeelte van het industrielawaai gereguleerd, namelijk alleen voor bedrijven gelegen op een gezoneerd industrieterrein. De geluidsruimte is voor een deel van de bedrijven vastgelegd in de omgevingsvergunning voor de activiteit milieu. Een groot deel van de bedrijven valt onder een algemene maatregel van bestuur. Hierin zijn onder andere voor geluid voorschriften opgenomen. Deze voorschriften kunnen bepalend zijn voor de benodigde afstand tussen het bedrijf en gevoelige functies in de omgeving. Daarnaast moet bij de afweging in het kader van het bestemmingsplan ook rekening worden gehouden met geluidsemissies die niet geregeld zijn in het kader van de milieuwetgeving zoals laden en lossen, verkeersaantrekkende werking of menselijk stemgeluid.

Menselijk stemgeluid

Functies waarbij menselijk stemgeluid in de beoordeling in het kader van een goede ruimtelijke ordening een rol kan spelen, zijn onder andere bedrijven (horeca), sportvelden of speelplaatsen/hangplekken. Getoetst moet worden of het stemgeluid niet leidt tot aantasting van het woon- en leefklimaat.

Wegverkeerslawaai

Normstelling

Ingevolge artikel 74 Wet geluid hinder (Wgh) zijn in principe alle wegen gezoneerd. Uitzondering op deze regel zijn wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 kilometer per uur geldt en woonerven. Tevens zijn in de Wgh onderzoekszones opgenomen waarbinnen onderzoek moet worden uitgevoerd naar de gevolgen van wegverkeerslawaai op een geluidsgevoelige bestemming. Deze onderzoekszones bedragen voor het stedelijk gebied voor wegen met 1 of 2 rijstroken 200 meter en voor het buitenstedelijk gebied 250 meter voor wegen met 1 of 2 rijstroken.

Voor gezoneerde wegen geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De grenswaarde ligt tussen de 53 dB en 68 dB, afhankelijk van de ligging en of het een nieuwe of bestaande situatie betreft. Een geluidsbelasting hoger dan deze grenswaarde is niet toelaatbaar. In het gebied tussen de voorkeursgrenswaarde en de grenswaarde is de geluidbelasting alleen toepasbaar na een afwegingsproces in de vorm van een procedure hogere grenswaarde.

Op basis van jurisprudentie dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook bij 30 kilometer/h-wegen de aanvaardbaarheid van de geluidsbelasting te worden onderbouwd.

Nieuwe situaties

Voor de geluidsbelasting aan de buitengevels van een school en andere geluidsgevoelige bestemmingen binnen de wettelijke geluidszone van een weg geldt een voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De geluidswaarde binnen de geluidsgevoelige bestemming (binnenwaarde) dient in alle gevallen te voldoen aan de in het Bouwbesluit neergelegde norm van 28 dB. Krachtens artikel 110g van de Wet geluidhinder mag het berekende geluidsniveau van het wegverkeer worden gecorrigeerd in verband met de verwachting dat motorvoertuigen in de toekomst stiller zullen worden. Van de aftrek conform artikel 3.6 uit het Reken- en Meetvoorschrift 2006 is gebruik gemaakt.

Toetsing

Wegverkeerslawaai

De tijdelijke woonunits zijn woningen volgens de Wet geluidhinder en daarmee geluidsgevoelige bestemmingen. Voor alle nabij de locatie gelegen wegen (de Laône en de Jan Willem Frisoweg) geldt een maximum snelheid van 30 kilometer/h. Op grond van de Wet geluidhinder geldt er geen onderzoeksplicht voor 30-kilometer wegen, maar er moet wel worden beoordeeld of sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

De afstand van de woonunits tot de as van de Laône bedraagt ruim 150 meter. De rijtjeswoningen aan de Jan Willem Frisoweg zorgen voor volledige geluidsafscherming van deze op circa 60 meter afstand van de units gelegen rustige woonstraat. Redelijkerwijs kan gelet op deze grote afstanden en de afschermdende werking van genoemde woningen worden geconcludeerd dat op de projectlocatie sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Industrielawaai

Er zijn geen inrichtingen in de nabijheid van de beoogde locatie aanwezig. Het aspect industrielawaai is niet relevant. Voor het trainingsveld is onder 4.1 gemotiveerd waarom, onder andere voor het aspect geluid, sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Stemgeluid

Gezien het beperkt gebruik van het trainingsveld (zie ook onder 4.1 "4.1 Bedrijven en milieuzonering" op pagina 9) is het stemgeluid niet relevant voor een beoordeling van een goed woon- en leefklimaat.

Conclusie

Het aspect geluid is geen belemmering voor het plan.

4.5 EXTERNE VEILIGHEID

Toetsingskader

Algemeen

Bij ruimtelijke plannen wordt ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten gekeken, namelijk:

- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken (dat wil zeggen vierentwintig uur per dag en gedurende het gehele jaar) en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Risicovolle inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Op basis van het Bevi geldt voor het PR rondom een risicovolle inrichting een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. Beide liggen op een niveau van 10^{-6} per jaar. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet aan deze normen worden voldaan, ongeacht of het een feitelijk bestaande of nieuwe situatie betreft.

Het Bevi bevat geen norm voor het GR. Wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR in het invloedsgebied rondom de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als buitenwettelijke oriëntatiewaarde.

Op grond van de provinciale Beleidsvisie externe veiligheid van de Provincie Zeeland (mei 2005) is bij ruimtelijke plannen geen uitgebreide verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk wanneer:

- a. de geplande (kwetsbare) objecten buiten het invloedsgebied liggen (dan is er geen groepsrisico); of
- b. het een enkel (kwetsbaar) object in een nagenoeg maagdelijke omgeving betreft (dan is het groepsrisico zeer laag); of
- c. het een enkel (kwetsbaar) object in een al zeer volle omgeving betreft, waardoor het effect op het groepsrisico marginaal is.

Pas als de risicosituatie niet voldoet aan de hiervoor genoemde voorwaarden a, b of c, vereist de provincie een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico, waarbij aandacht wordt besteed aan de criteria zelfredzaamheid, beheersbaarheid en resteffecten.

Voor een aantal categorieën van risicovolle inrichtingen is een standaardbenadering voor het omgaan met risico's voorgeschreven in het Bevi. Deze benadering is uitgewerkt in een aantal veiligheidsafstanden die zijn opgenomen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). De categorieën van inrichtingen waarop het Revi van toepassing is, betreffen onder meer lpg-tankstations en opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen die voldoen aan de PGS 15 (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen). Propaantanks van meer dan 13 m^3 vallen onder de werkingssfeer van het Bevi.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en het water

Basisnet

Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten).

Het Basisnet heeft als doel een evenwicht voor de lange termijn te creëren tussen de belangen van het vervoer van gevaarlijke stoffen, de bebouwde omgeving en de veiligheid van mensen die wonen of verblijven dicht in de buurt van de infrastructuur waar dit vervoer plaatsvindt. Het Basisnet stelt verder regels aan het vaststellen en beheersen van de risico's voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (vervoerskant).

De wetgeving rondom het Basisnet, in werking getreden op 1 april 2015, bestaat onder andere uit:

- de Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- het Besluit externe veiligheid transportroutes
- de Regeling Basisnet: hier staat waar risicoplafonds liggen langs transportroutes en welke regels gelden voor ruimtelijke ontwikkelingen

Vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Op het transport van risicovolle stoffen door buisleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing. Het besluit werkt met een vaste norm voor het PR die in acht moeten worden genomen bij het vaststellen van een bestemmingsplan. Deze norm betreft de contour van het PR met kans 10-6. Binnen deze contour is de bouw van kwetsbare objecten geheel niet toegestaan. Daarnaast verplicht het Bevb tot het opnemen van een adequate bestemming van solitaire buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen in het bestemmingsplan. In elk geval dient de belemmeringenstrook op de verbeelding te worden weergegeven. Binnen deze belemmeringenstrook mogen geen nieuwe bestemmingen worden opgenomen die het oprichten van bouwwerken toestaan; met een afwijkingsbevoegdheid kan bouwen voor aanwezige positief bestemde functies worden toegestaan, mits het geen kwetsbare objecten betreft. Het uitvoeren van werken en werkzaamheden binnen deze strook, dient aan een vergunningstelsel te worden gekoppeld. In de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) is een verdere technische uitwerking gemaakt van onderdelen van het Bevb. In het Revb is onder andere de rekenmethodiek voor het beoordelen van het PR en het GR voorgeschreven.

Toetsing

Volgens de risicokaart bevinden zich in de nabije omgeving geen risicovolle inrichtingen die van invloed zijn op de planontwikkeling. De invloedsgebieden van de dichtstbijzijnde Bevi-inrichtingen reiken niet over het projectgebied. Andersom zorgt de ontwikkeling niet voor een belemmering van omliggende Bevi-inrichtingen.

De N57 is in de Regeling Basisnet opgenomen als transportroute voor gevaarlijke stoffen. Het risicoplafond voor het PR ligt op 0 meter en voor het GR op 73 meter. De voorliggende ontwikkeling ligt op een afstand van circa 3 kilometer van de N57 en daarmee ver buiten het invloedsgebied van deze transportroute.

In of in de nabijheid van het projectgebied zijn geen buisleidingen aanwezig waarop het Bevb van toepassing is.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het plan.

4.6 LICHT EN DUISTERNIS

Toetsingskader

De gemeentelijke Module Licht en Duisternis (2009) schrijft voor dat aandacht dient te worden besteed aan kunstmatige verlichting, teneinde te voorkomen dat negatieve effecten van lichthinder optreden.

Kunstmatige verlichting komt voor bij (autosnel)wegen, (fiets)paden, woonkernen, industrie- en bedrijventerreinen, recreatieterreinen, glastuinbouwbedrijven, sportterreinen (maneges, golfbanen, tennisbanen, voetbalvelden, en dergelijke). Mogelijk negatieve effecten van lichthinder worden bepaald door enerzijds de aard, intensiteit en duur en plaats van de verlichting en anderzijds door de kans op blootstelling, die gerelateerd is aan de omgeving en de leefwijze van mens en dier.

De gemeente Schouwen-Duiveland wil haar duisternis zo goed mogelijk borgen zodat deze kwaliteit behouden kan blijven. Ze heeft daarvoor een aantal uitgangspunten gesteld ten behoeve van buitenverlichting (aan gevels en op de percelen) en daarbij een prioriteringsvolgorde bepaalt die daarbij gehanteerd moet worden:

- Alleen licht plaatsen als het echt noodzakelijk is.
- Alleen dan verlichten als het licht noodzakelijk is.
- Alleen die plaats verlichten waar licht nodig is.
- Daarbij geen onnodig fel licht gebruiken.

Toetsing

De projectlocatie grenst aan een noordelijk daarvan gelegen bos- en grasland gebied, met natuurwaarden dat deel uitmaakt van het landgoed Slot Moermond. In dat gebied moet lichtverstoring, zo veel als mogelijk, worden voorkomen.

Bij voorliggende ontwikkeling blijft de buitenverlichting beperkt. Het project voorziet in slechts zes lantaarnpalen (met neerwaarts gerichte verlichting): drie langs het pad van de ingang aan de Laône richting de units en drie in het projectgebied zelf. Alle overige buitenverlichting binnen het projectgebied wordt zoveel mogelijk dynamisch (met bewegingssensors) uitgevoerd, alleen neerwaarts gericht en zodanig aangebracht dat er van buiten het terrein geen zicht is op de lichtbron.

Conclusie

Er wordt voldaan aan de uitgangspunten ten aanzien van 'licht en duisternis'. Dit aspect vormt daarmee geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.7 ENERGIE EN KLIMAAT

Toetsingskader

Algemeen

Op dit moment zijn er een aantal transities die onder het begrip duurzaamheid vallen. De energietransitie, (het terugbrengen van de CO₂ uitstoot door van fossiele energie over te gaan op hernieuwbare en duurzame energie) de ruimtelijke adaptatie voor de klimaatverandering (het aanpassen van de openbare ruimte om de negatieve effecten van de klimaatverandering te verkleinen of zelfs weg te nemen) en de overgang naar circulaire economie (gericht op het hoogwaardig hergebruiken van producten en grondstoffen). Alle ruimtelijke ontwikkelingen worden aan deze ontwikkelingen getoetst en indien mogelijk zal op deze ontwikkelingen geanticipeerd moeten worden.

Energiebesparing en het gebruik van duurzame energie is een belangrijk thema in het nationale klimaatbeleid. Het gaat er bij het thema energie om dat rekening gehouden wordt met duurzaamheidsaspecten bij het ontwikkelen van een projectgebied. Daarnaast moet er ook gekeken worden of de ontwikkeling klimaatbestendig is. Daarvoor wordt gekeken naar thema's zoals wateroverlast, hitte en droogte. Klimaatverandering heeft ook voor deze thema's gevolgen. Door daar aan de voorkant hierop te anticiperen, kunnen de effecten hiervan worden verminderd.

Regelgeving

Alleen via het Bouwbesluit geldt een wettelijke verplichting om aandacht te besteden aan (duurzame) energie. Door van meet af aan al rekening te houden met bijvoorbeeld een zongerichte situering van woningen, kan al in een vroeg stadium van een planontwikkeling worden bewerkstelligd dat de mogelijkheden voor efficiënt gebruik van energie en de inzet van nieuwe energiebronnen kunnen worden benut. Nieuwbouw moet sinds 1 juli 2018 gasloos worden gebouwd. Binnen de huidige regelgeving geldt voor woningen een EPC eis van 0,6. Vanaf 1 januari 2021 moeten woningen voldoen aan de BENG-eisen (Bijna Energie Neutrale Gebouwen).

Het Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie geeft aan dat de gemeente in 2021 een plan moet hebben om in 2050 klimaatbestendig te worden. Bij nieuwbouw moet hier rekening mee worden gehouden.

Toetsing

Energie

De units hebben een EPC van 0,2. Ze worden all-electric uitgevoerd (niet aangesloten op het gasnet). Op de daken komen per unit 6 zonnepanelen, hierdoor kan een groot gedeelte van de benodigde energie zelf opgewekt worden. Voldaan wordt aan de huidige regelgeving en wordt reeds voorgesorteerd op de toekomstige BENG-eis.

Klimaatverandering

Het klimaat verandert. Dit heeft verschillende effecten tot gevolg. Daarom moet er bij nieuwbouw hier op geanticipeerd worden.

Wateroverlast

Er komen meer hevige buien. Belangrijk is dat er voldoende ruimte is om dit regenwater te verwerken. Een groot gedeelte van het terrein zal bestaan uit de oude grasmatten. Deze zijn gedraineerd. Toch bestaat er ook bij dit soort velden enige kans op drassige velden. Door te zorgen dat het pad wat hoger komt te liggen dan het gras zelf, is de kans op wateroverlast op het pad minimaal. De bestaande drainage blijft zoveel mogelijk intact. Verder komt er tussen de units nog een wadi. Doordat de woonunits wat hoger liggen dan de grasmatten wordt de kans op wateroverlast in de units voorkomen.

Hitte

De laatste jaren worden de zomers droger en warmer. Bij de nieuwbouw/woonunits dient hier rekening te worden gehouden door de woningen goed te isoleren, maar wel te zorgen dat (zonne-)warmte die binnen is, wel zomers weer naar buiten kan.

Het beperken van zonnewarmte kan door bijvoorbeeld door het beperken van directe zonnestraling in de woning door overstekken.

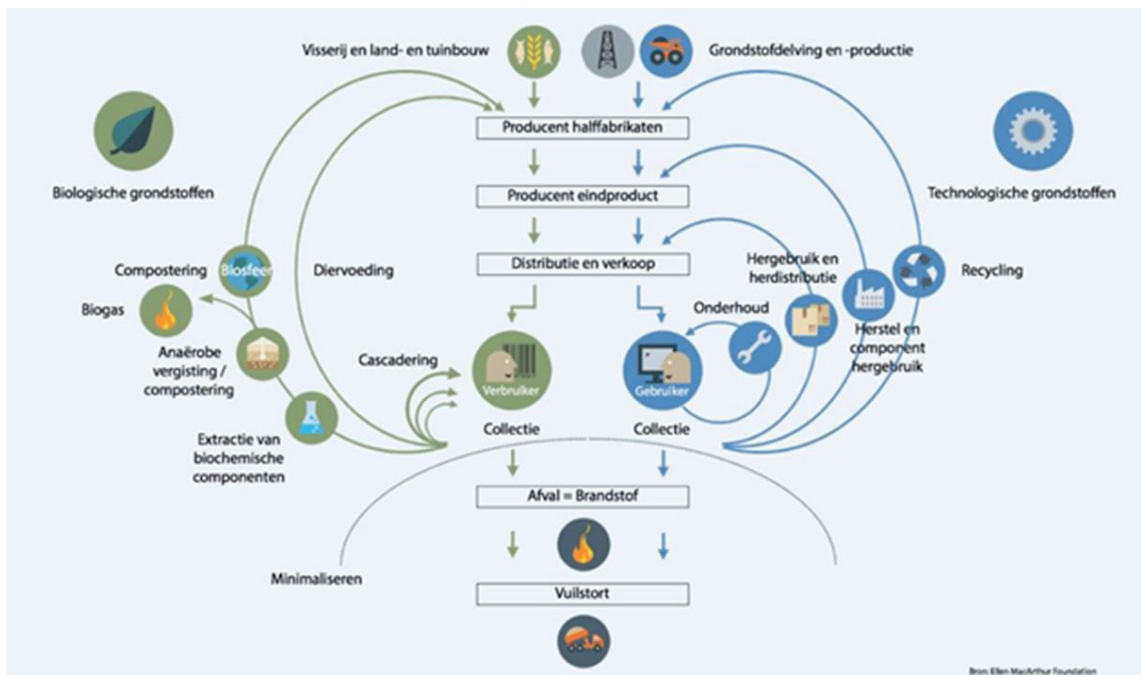
Ook de realisatie van extra groen kan voor schaduw zorgen. In elk geval levert groen in principe verkoeling door de verdamping van het vocht uit de plant bij hogere temperaturen.

Droogte

Om droogte te voorkomen zal ter plaatse voldoende water aanwezig moeten zijn. Het voordeel is dat het grondwater zoet is, zodat het aanwezige grondwater kan bijdragen aan het groen houden van de beplanting. Het nadeel is dat het zandgrond betreft waar het water makkelijk in infiltreert, maar daardoor ook erg diep zit.

Circulaire economie

De circulaire economie is gericht op het zodanig toepassen van materialen dat de materialen na gebruik weer hergebruikt kunnen worden voor een hoogwaardige toepassing. In onderstaand figuur staat de essentie van circulaire economie aangegeven. Hergebruik betekent op de eerste plaats dat kapotte dingen weer gerepareerd worden en door goed onderhoud een langer functioneel gebruik mogelijk is. Wanneer het product zelf niet meer nodig is, wordt het niet weg gegooid, maar juist weer opnieuw voor anderen in roulatie gebracht, eventueel nadat onderdelen vervangen zijn en het product zo een update heeft gekregen. Als dat niet gaat, kan het materiaal nog gerecycled worden, waardoor de grondstof weer hergebruikt wordt. Als circulaire economie verder wordt doorgevoerd, dan gaat het niet meer om bezit maar om gebruik. De functie/dienst wordt gekocht en niet het middel.

Figuur 4.1: Circulaire economie

Voor de beoogde units wordt met het principe circulaire economie zoveel mogelijk rekening gehouden. Zo worden de units voor de duur van maximaal 15 jaar geplaatst op de voorliggende locatie in Renesse. De units zijn verplaatsbaar en kunnen ingezet worden op een andere locatie en kunnen eenvoudig worden aangepast aan eventuele nieuwe woonwensen of een andere functie. Ook kunnen materialen van in onbruik geraakte units worden hergebruikt.

Conclusie

Vanuit Energie en klimaat zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.8 BODEM

Toetsingskader

Milieuhygiënische bodemkwaliteit

Het landelijk beleid gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie, de bodemkwaliteit mag geen onaanvaardbaar risico opleveren voor de gebruikers van de bodem. Voor alle bestemmingen waar een functiewijziging of herinrichting wordt voorzien, dient de bodemkwaliteit door middel van een bodemonderzoek in beeld te worden gebracht.

Een belangrijk basis vormt de Wet bodembescherming (Wbb) en daarnaast zijn het Besluit bodemkwaliteit en de Waterwet van toepassing. Het doel van de Wbb is om te voorkomen dat nieuwe gevallen van bodemverontreinigingen ontstaan. Voor bestaande bodemverontreinigingen is aangegeven in welke situaties (omvang en ernst van verontreiniging) en op welke termijn sanering moet plaatsvinden. Hierbij dient de bodemkwaliteit tenminste geschikt te worden gemaakt voor de functie die erop voorzien is, waarbij verspreiding van verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het Besluit bodemkwaliteit omvat de regels rond grondverzet, bouwstoffen en een stuk kwaliteitsboring.

Niet gesprongen explosieven

De potentiële aanwezigheid van niet gesprongen explosieven (NGE's) kan een bedreiging zijn bij grondroerende werkzaamheden en kan tot vertraging in de planvorming en - uitvoering leiden. De gemeente heeft beleid opgesteld over de omgang met NGE's. Op basis van historisch onderzoek is een beleidskaart opgesteld. Deze kaart geeft aan in welk gebied er meer of minder risico is op het aantreffen van niet gesprongen explosieven. Per gebied gelden verschillende voorwaarden. Wanneer een gebied bestemd wordt in een risicogebied, worden ontwikkelingen in dit gebied aan het beleid getoetst.

Toetsing

Milieu hygiënische bodemkwaliteit

Gelet op de aard van de beoogde ontwikkeling is geen bodemonderzoek nodig. Het grondwerk kan uitgevoerd worden op basis van bodemkwaliteitskaart.

Niet gesprongen explosieven

Het projectgebied ligt in een NGE verdacht gebied. Alleen indien er grootschalige grondroerende werkzaamheden plaatsvinden dieper dan 50 cm –mv is een onderzoek naar NGE nodig. Bij voorliggende ontwikkeling is dit niet het geval.

Om de kans op aantreffen van NGE's niet uit te sluiten moet het protocol "Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog" uit de Beleidsnota Conventionele Explosieven (CE) gemeente Schouwen-Duiveland worden gevolgd.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de planontwikkeling;

Bij de concrete planrealisering zal het protocol "Toevalstreffer CE uit de Tweede Wereldoorlog" uit de nota CE beleid van de gemeente Schouwen-Duiveland (moeten) worden gevolgd.

4.9 WATER

Toetsingskader

Algemeen

In ruimtelijke plannen moet voldoende aandacht besteed worden aan waterhuishoudkundige aspecten. Daarbij staan naast een duurzaam waterbeheer de integrale afweging en het creëren van maatwerk voorop. Water moet altijd bekeken worden in het licht van het watersysteem of stroomgebied waarin een stad of een dorp ligt. Een goede afstemming van waterbeleid en ruimtelijke ordening, ook in het direct aangrenzende gebied, is daarom noodzakelijk.

Regelgeving

In de Startovereenkomst Waterbeleid 21e eeuw tussen rijk, provincies, Waterschappen en gemeenten (d.d. 14 februari 2001) is overeengekomen dat vanaf de ondertekening van deze overeenkomst op alle voor de waterhuishouding relevante nieuwe ruimtelijke plannen een zogenaamde watertoets uitgevoerd dient te worden. Concreet betekent de invoering van de watertoets, dat een plan een zogenaamde waterparagraaf dient te bevatten, die keuzes ten aanzien van de waterhuishoudkundige aspecten gemotiveerd beschrijft. Daarin dient een wateradvies van de waterbeheerder te worden meegenomen. De watertoets is wettelijk verankerd in artikel 3.6 lid 1, sub b Bro.

In artikel 3.1.1. van het Bro is vastgelegd dat bij het opstellen van het bestemmingsplan overleg dient plaats te vinden met de waterbeheerder. Water dient in een zo vroeg mogelijk moment in de planvorming te worden meegenomen. Bij voorkeur in de initiatieffase.

Grondwateronttrekking

Zorgvuldig omgaan met grondwaterwinning beperkt het risico op verzilting van het vaak schaarse zoete grondwater. Door verzilting neemt het zoutgehalte van het (grond)water en de bodem toe. Verzilting kan tot schade leiden voor de landbouw, omdat het grondwater minder of ongeschikt wordt voor beregeningsdoeleinden. Winning van grondwater kan verlaging van de grondwaterstand en daarmee verdroging van gebieden tot gevolg hebben.

Om verdroging tegen te gaan zijn in kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld (natte) natuurgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, alleen grondwaterwinningen op basis van een melding toegestaan als ze kortdurend zijn (maximaal 6 maanden) en een laag debiet hebben (maximaal 100 m³ per uur en maximaal 1.000 m³ per maand) hebben. Voor alle andere grondwateronttrekkingen is altijd een vergunning van het waterschap of de provincie vereist.

Toetsing

De planontwikkeling moeten voldoen aan de keur die het Waterschap stelt. Hydrologisch neutraal ontwikkelen is het uitgangspunt. Bij een toename van het verhard/bebouwd oppervlak ten opzichte van de bestaande situatie moet voldoende bergingscapaciteit worden gecreëerd.

Watertoets

Aan de hand van het "aanmeldformulier watertoets" c.q. de watertoetstabel van het Waterschap Scheldestromen is overleg gevoerd met het waterschap en nagegaan of het voorliggende plan strijdig is met de waterdoelstellingen en of het noodzaakt tot waterhuishoudkundige maatregelen.

Watertoetstabel

Thema en water(beheer)doelstelling	Uitwerking																	
Veiligheid waterkeringen Waarborgen van het veiligheidsniveau en rekening houden met de daarvoor benodigde ruimte.	Niet van toepassing.																	
Voorkomen overlast door oppervlaktewater Het plan biedt voldoende ruimte voor het vasthouden, bergen en afvoeren van water. Waarborgen van voldoende bouwpeil om overstroming vanuit oppervlaktewater in maatgevende situaties te voorkomen. Rekening houden met de gevolgen van klimaatverandering en de kans op extreme weersituaties.	Totale oppervlakken in m ² <table><tr><th>Oppervlak</th><th>Huidige situatie</th><th>Na realisatie</th></tr><tr><td>dakoppervlak</td><td>0</td><td>1248</td></tr><tr><td>dichte bodemverharding</td><td>0</td><td>870</td></tr><tr><td>doorlatende bodemverharding</td><td>0</td><td>240</td></tr><tr><td>wateroppervlak</td><td>0</td><td>310</td></tr></table>			Oppervlak	Huidige situatie	Na realisatie	dakoppervlak	0	1248	dichte bodemverharding	0	870	doorlatende bodemverharding	0	240	wateroppervlak	0	310
Oppervlak	Huidige situatie	Na realisatie																
dakoppervlak	0	1248																
dichte bodemverharding	0	870																
doorlatende bodemverharding	0	240																
wateroppervlak	0	310																
Voorkomen overlast door hemel- en afvalwater Waarborgen optimale werking van de zuiveringen/ RWZI's en van de (gemeentelijke) rioleringen. Afkoppelen van (schone) verharde oppervlakken in verband met de reductie van hydraulische belasting van de RWZI, het transportsysteem en het beperken van overstorten.	Onder het huidige voetbalveld ligt drainage. Deze blijft gehandhaafd. Dakoppervlak afvoeren via IT Riool.																	
Grondwaterkwantiteit en verdroging Voorkomen en tegengaan van grondwateroverlast en -tekort. Rekening houdend met de gevolgen van klimaatverandering. Beschermen van infiltratiegebieden en –mogelijkheden.	Bestaande drainage blijft gehandhaafd.																	
Grondwaterkwaliteit Behoud of realisatie van een goede grondwaterkwaliteit. Denk aan grondwaterbeschermingsgebieden.	Nieuw aangelegde weg alleen voor fiets-/voetverkeer en hulpdiensten.																	
Oppervlaktewaterkwaliteit Behoud of realisatie van goede oppervlaktewaterkwaliteit. Vergroten van de veerkracht van het watersysteem. Toepassing van de trits schoonhouden, scheiden, zuiveren.	Niet van toepassing.																	
Volksgezondheid Minimaliseren risico water gerelateerde ziekten en plagen. Voorkomen van verdrinkingsgevaar/-risico's via onder andere de daarvoor benodigde ruimte.	Niet van toepassing.																	
Bodemdaling Voorkomen van maatregelen die (extra) maaiveldsdalingen in zetting gevoelige gebieden kunnen veroorzaken.	Niet van toepassing.																	
Natte natuur Ontwikkeling/bescherming van een rijke gevarieerde en natuurlijk karakteristieke aquatische natuur.	Niet van toepassing.																	
Onderhoud oppervlaktewater Oppervlaktewater moet adequaat onderhouden worden. Rekening houden met obstakelvrije onderhoudsstroken vrij van bebouwing en opgaande (hout)beplanting.	Geen wijziging in onderhoudsstrook langs watergang.																	

Andere belangen waterbeheer	Uitwerking
Relatie met eigendom waterbeheerder Ruimtelijke ontwikkelingen mogen de werking van objecten (terreinen, milieuzonering) van de waterbeheerder niet belemmeren.	Dam in watergang wordt voorzien van beton duiker zoals besproken met toezichthouders waterschap.
Wegen in beheer bij het waterschap (alleen invullen voor zover van toepassing) In de bouwfase: <i>Vinden er transporten (grond/bouwmaterialen) plaats over waterschapswegen?</i>	Nee
Wegen in beheer bij het waterschap (alleen invullen voor zover van toepassing) <i>na realisatie: verkeersaantrekkende werking</i> <i>Veroorzaakt uw plan structureel extra verkeer?</i>	Nee
Wegen in beheer bij het waterschap (alleen invullen voor zover van toepassing) <i>na realisatie: bereikbaarheid</i> <i>Omschrijf hoe motorvoertuigen, fietsers en voetgangers uw plan kunnen bereiken.</i> <i>Worden er hiervoor uitwegen gewijzigd of nieuw aangelegd?</i>	Vanaf de parkeerplaats aan de Laone, wordt een nieuw pad aangelegd ten behoeve van bereikbaarheid tiny houses. Geen dagelijks gebruik door motorvoertuigen.
Wegen in beheer bij het waterschap (alleen invullen voor zover van toepassing) <i>na realisatie: parkeren</i> <i>Wordt er op uw eigen terrein geparkeerd?</i>	Nee/op nabij gelegen bestaand parkeerterrein.
Wegen in beheer bij het waterschap (alleen invullen voor zover van toepassing) <i>na realisatie: (ver)bouwen</i> <i>Bent u voornemens om binnen 20 meter van een waterschapsweg een bouwwerk te (ver)bouwen? (zoals een woning of afscheiding (gefundeerd).</i>	Nee

Conclusie

Vanuit het aspect water bestaan er geen belemmeringen voor onderhavig plan. Het waterschap heeft ingestemd met deze waterparagraaf.

Op grond van bovenstaande watertoetstabel heeft het Waterschap Scheldestromen op 18 februari 2020 een wateradvies uitgebracht (zie "Bijlage 1: Wateradvies Waterschap Scheldestromen" op pagina 33) met daarbij de volgende constatering en aandachtspunten voor de uitvoering van het project.

- Het totale verharde oppervlakte wordt berekend over 2.238 m^2 . Het is de som van $1.248 \text{ m}^2 + 870 \text{ m}^2 + 120 \text{ m}^2$ ($240 \text{ m}^2 \times 50 \%$) als aangegeven in de tabel.
- De watercompensatie wordt dan $2.238 \text{ m}^2 \times 0.075 = 168 \text{ m}^3$. Er wordt echter niet direct afgekoppeld op het oppervlaktewater, maar via een Wadi en een IT-riool. Hetgeen dus een vertragende afvoer is.
- Er wordt 130 m^3 water (Wadi) aangelegd waar ruwweg $310 \text{ m}^2 \times 0.40$ meter (diepte Wadi), ofwel 124 m^3 water in kan worden geborgen. Vanwege het vertragende karakter van deze constructie is dit voldoende.
- Het gehanteerde zomerpeil/winterpeil in dit gebied is NAP-1.70/-1.90 meter.
- In de nieuw aan te leggen dam hebben de twee betondeikers een minimale diameter van 500 millimeter met de bok (binnen onderkant) buis op NAP-1.50. Lengte van de buis maximaal 9.60 m.
- Watervergunning aanvragen voor de dam en de twee lozingspunten van het IT-riool.
- Wat betreft onderhoudsstroken langs de waterlopen, dat is niet aan de orde. Langs de huidige stroken rond het voetbalveld wijzigt volgens de tekening niets.

4.10 ARCHEOLOGIE

Toetsingskader

Algemeen

De archeologische rijkdom van een gebied is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van het landschap. Het aantreffen van archeologische resten is immers sterk afhankelijk van de mogelijkheden tot bewoning en gebruik van het landschap in het verleden. Op Schouwen-Duiveland is de invloed van de zee een zeer belangrijke factor. Het landschap heeft door de eeuwen heen een sterk dynamisch karakter gehad. Deze ontwikkelingsdynamiek heeft de mogelijkheden van gebruik sterk beïnvloed. Verder kunnen door het dynamische landschap tevens eventuele archeologische resten aan het oog zijn onttrokken door erosie of juist bedekking met sedimenten. Voorbeelden hiervan zijn weggespoelde nederzettingen die in de geul van de Oosterschelde zijn verdwenen of nederzettingen die overstoven zijn met duinzand.

Het is dan ook niet vreemd dat de hoogste archeologische waarden te vinden zijn op de plekken die als eerste bewoond werden. Een groot archeologisch monument ligt dan ook in het duingebied bij Haamstede, waar al vanaf het Neolithicum (4000–3100 v.C.) bewoning heeft plaatsgevonden. Ook op de voormalige eilanden Duiveland en Dreischor liggen diverse terreinen met hoge archeologische waarde.

Beleidsplan Archeologie

In het gemeentelijke Beleidsplan Archeologie is voor het gehele eiland vastgelegd welke archeologische verwachtingswaarden er zijn. Hieraan zijn beleidsadviezen gekoppeld die als basis dienen voor de voorwaarden bij op te stellen bestemmingsplannen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in verschillende gebiedstypen, van archeologische monumenten tot gebieden waar geen enkele archeologische verwachtingswaarde is. Voor ieder gebiedstype gelden eigen uitgangspunten, randvoorwaarden en drempelwaarden.

Dubbel-bestemming	Waarde – Archeologie - 1	Waarde – Archeologie - 2	Waarde – Archeologie - 3	Waarde – Archeologie - 4	Waarde – Archeologie - 5	Waarde – Archeologie - 6	Waarde – Archeologie - 7
Beleidsgebied	Archeologisch monument	Archeologisch waardevol gebied A	Archeologisch waardevol gebied B	Archeologisch waardevol gebied C AMK-kern	Archeologisch waardevol gebied D AMK-kern	Archeologisch onderzoeksgebied A	Archeologisch onderzoeksgebied B
Soort waarde	Archeologisch monument	Gekende waarde	Gekende waarde	Gekende waarde	Gekende waarde	Verwachtingswaarde	Verwachtingswaarde
Aanlegvergunning	Monumentenvergunning vereist (Minister OC&W)	Diepte > 0 cm Oppervlakte > 0 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 30 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 50 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 250 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 2500 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 5000 m ²
Bouwvergunning	Monumentenvergunning vereist (Minister OC&W)	Diepte > 0 cm Oppervlakte > 0 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 30 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 50 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 250 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 2500 m ²	Diepte > 50 cm Oppervlakte > 5000 m ²
Sloopvergunning	Monumentenvergunning vereist (Minister OC&W)	Tot maximaal 30 centimeter boven maaiveld indien latere verstoringsdiepte > 0 cm en oppervlakte > 0 m ²	Tot maximaal 30 centimeter boven maaiveld indien latere verstoringsdiepte > 50 cm en oppervlakte > 30 m ²	Tot maximaal 30 centimeter boven maaiveld indien latere verstoringsdiepte > 50 cm en oppervlakte > 50 m ²	Tot maximaal 30 centimeter boven maaiveld indien latere verstoringsdiepte > 50 cm en oppervlakte > 250 m ²	Tot maximaal 30 centimeter boven maaiveld indien latere verstoringsdiepte > 50 cm en oppervlakte > 2500 m ²	Tot maximaal 30 centimeter boven maaiveld indien latere verstoringsdiepte > 50 cm en oppervlakte > 5000 m ²

Figuur 4.2: Gebiedstypen waarden Archeologie

Toetsing

Voor het projectgebied is onderzoeksgebied A (waarde Archeologie - 6) van toepassing. Voor dit gebied is archeologisch onderzoek alleen verplicht indien sprake is van een verstoringsoppervlakte vanaf 2.500 m² en een verstoringsdiepte van 0,5 meter–Mv en dieper.

Voor voorliggende planontwikkeling is geen archeologisch onderzoek vereist/ noodzakelijk. De grondwerkzaamheden, ten behoeve van de voorliggende planontwikkeling blijven immers, gelet op de aard van de huisvestingseenheden, met name beperkt tot graafwerkzaamheden bij de aanleg van voorzieningen/leidingen voor water, elektra, riolering en dergelijk. De oppervlaktegrens van 2.500 m² wordt daarbij niet overschreden.

Meldingsplicht archeologische toevalsvondst of waarneming

Het is niet uit te sluiten dat in het projectgebied toch relevante archeologische sporen en vondsten in de bodem verborgen zijn en dat deze in de uitvoeringsfase bij graafwerkzaamheden aan het licht komen. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht (vermoedens van) archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij het bevoegd gezag (de gemeente Schouwen-Duiveland) verplicht en moet het werk worden stilgelegd.

Om er voor te zorgen dat aan deze wettelijke plicht wordt voldaan bij het eventueel aantreffen van sporen en/of vondsten tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, worden in het kader van de vergunningen de aannemers verplicht attent te zijn op eventuele (vermoedens van) archeologisch vondsten en/of sporen tijdens de werkzaamheden en worden zij ook langs deze weg verplicht onmiddellijk het werk stil te leggen en dergelijke vondsten te melden aan /contact op te nemen met het bevoegd gezag (de gemeente Schouwen-Duiveland).

Conclusie

Archeologisch zijn er geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling. Voor eventuele (toevals) vondsten bij de uitvoering van grondwerkzaamheden geldt een meldingsplicht.

4.11 ECOLOGIE

Toetsingskader

Algemeen

In deze paragraaf wordt het toetsingskader op het vlak van ecologie beschreven. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming.

Regelgeving

De regelgeving voor de flora en fauna is sinds 1 januari 2017 gebundeld in de Wet Natuurbescherming (Wnb). De Wet Natuurbescherming regelt zowel de soortenbescherming als gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming: Wet Natuurbescherming (hoofdstuk 2) en Ecologische Hoofdstructuur (Natuurnetwerk Zeeland)

De gebiedsbescherming is verankerd in de Wet Natuurbescherming en de regelgeving rondom de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Bij plannen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet worden onderzocht of de Wet Natuurbescherming dan wel de EHS de uitvoering daarvan niet in de weg staat. In het kader van de Wet Natuurbescherming zijn binnen de gemeente de volgende Natura2000-gebieden

Per Natura2000-gebied worden in een aanwijzingsbesluit de instandhoudingdoelstelling voor bepaalde soorten of habitattypes bepaald en worden beheerplannen opgesteld. In een dergelijk beheerplan staat onder meer aangegeven voor welke nieuwe activiteiten geen vergunning nodig is. Ook activiteiten buiten de natuurgebieden kunnen effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen. Vandaar dat hier vooraf onderzoek naar moet worden verricht. Als er wel effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen dan zal voor de activiteit een vergunning Wet Natuurbescherming moeten worden aangevraagd bij het bevoegd gezag (Provincie of Ministerie EZ).

Als een ontwikkeling op enkele kilometers van een Natura 2000-gebied ligt, betekent niet direct dat er geen gevolgen kunnen zijn. Op grote afstand kan bijvoorbeeld stikstofdepositie effect hebben. Als sprake is van een toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige gebieden, moet nader onderzoek uitwijzen of er sprake is van significante effecten.

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes. Twee volgen er uit Europese wetgeving. Volgens de wet zijn de soorten uit de Vogelrichtlijn (VRL) beschermd (artikelen 3.1-3.4 Wnb) en de soorten die genoemd worden in de Habitatrichtlijn (HRL) (artikelen 3.5-3.9. Wnb) Daarnaast is er ook nog een nationale lijst met beschermde soorten (3.10 Wnb). Deze soorten staan vermeld in de bijlage van de wet. Voor nieuwe ontwikkelingen geldt dat onderzoek moet worden uitgevoerd naar mogelijke beschermde soorten die in het projectgebied voorkomen.

Toetsing

De voorliggende beoogde ontwikkeling kan negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten en/of op wettelijk beschermde natuurwaarden. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. Het projectgebied is daarnaast gelegen op de grens van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Wanneer ingrepen plaatsvinden in of nabij een door de Wet natuurbescherming beschermd Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen en -soorten in het geding komen. Het projectgebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een toetsing in dat kader is daarom niet nodig.

Om het effect van de voorgenomen ontwikkeling op natuur in beeld te brengen is een natuurtoets, in de vorm van een quickscan en voortoets, uitgevoerd. Voor een volledige verslag van het uitgevoerde onderzoek wordt verwezen naar het in bijlage 2 bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen onderzoeksrapport door Viridis (onderzoeksbureau voor natuur en landschap). Onderdeel van de natuurtoets is de beoordeling van de mogelijk effecten als gevolg van de stikstofemissie in de aanlegfase en in de gebruiksfase. Voor beide fasen zijn aparte berekeningen gemaakt met AERIUS2019, welke als bijlagen zijn opgenomen in het onderzoeksrapport.

In deze paragraaf wordt volstaan met het vermelden van de volgende samenvatting en conclusies.

- Het uitvoeren van nader onderzoek, of het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk. Binnen het plangebied en de directe omgeving ervan, komen geen onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor, met uitzondering van enkele algemene soorten broedvogels. Indien rekening wordt gehouden met de potentiële aanwezigheid van broedvogels door buiten de broedperiode te werken, of voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole uit te voeren, dan zijn eventuele negatieve effecten te voorkomen.
- De ontwikkelingen in het plangebied hebben geen effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het aangrenzend gelegen Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Wel vindt een zeer beperkte toename van de stikstofdepositie op het habitatype Duinbossen plaats. Het betreft echter een niet overbelast habitatype en significant negatieve effecten door de ontwikkelingen in het plangebied zijn uitgesloten. Het is niet noodzakelijk hiervoor een vergunning aan te vragen bij de provincie Zeeland.

Conclusie

Vanuit het aspect ecologie bestaan er geen belemmeringen voor onderhavige planontwikkeling.

4.12 VERKEER

Toetsingskader

In het Integraal Verkeer- en Vervoerplan Schouwen-Duiveland (IVVP 2017) is op hoofdlijnen vastgelegd wat de gemeente op het gebied van verkeer en vervoer wil bereiken. Insteek is naast een goede bereikbaarheid en voldoende parkeermogelijkheden voor alle vormen van vervoer, onder andere ook het stimuleren van het gebruik van de fiets.

Daarnaast is in de gemeentelijke beleidsnota 'Parkeerbeleid 2017-2020' vastgelegd dat bij nieuwe ontwikkelingen het benodigd aantal parkeerplaatsen in beginsel op eigen terrein wordt gerealiseerd. Wanneer dat niet mogelijk is, moet worden aangetoond dat op openbaar terrein voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn.

Bewust zijn geen parkeernormen opgenomen, omdat situaties vaak erg specifiek zijn en maatwerk vaak nodig is. Daarvoor kan gebruik worden gemaakt van de landelijke CROW richtlijnen, welke zijn vastgelegd in de CROWpublicatie³⁸¹ "Toekomstbestendig parkeren". In de beleidsnota wordt voor de gemeente Schouwen-Duiveland, op basis van de omgevingsadressendichtheid van 506, de stedelijkheidsgraad

‘weinig stedelijk’ aangehouden. Als locatie wordt voor Renesse ‘rest bebouwde kom’ (wanneer gelegen binnen de bebouwde kom) en ‘buitengebied’ (wanneer gelegen buiten de bebouwde kom) gehanteerd.

Toetsing

Ontsluiting, verkeersgeneratie en -afwikkeling

De projectlocatie is voor alle verkeersdeelnemers goed en verkeersveilig bereikbaar vanaf de Laône via de inrit naar het huidige parkeerterrein van het sportterrein.

Tussen deze inrit en de noordelijk gelegen Korte Moermondsweg bevindt zich langs de Laône een vrij liggend (door een groenstrook van de rijweg gescheiden) fietspad.

De units zijn vanaf genoemde inrit voor voetgangers en fietsers bereikbaar via een pad langs het sportterrein (aan de zijde van de zuidelijk naastgelegen woonwijk).

Het project leidt slechts tot een beperkt aantal extra verkeersbewegingen per dag. Uitgaande van de in de CROW publicatie 381 opgenomen verkeersgeneratie per woning (met kamerverhuur) van 1,8 tot 2,4 verkeersbewegingen per etmaal, betreft dit maximaal 58 verkeersbewegingen. Dit valt weg binnen de normale verkeersdruk op de Laone. Daarbij wordt tevens opgemerkt dat sprake is van een afname van het aantal verkeersbewegingen vanwege het afnemende gebruik van het sportterrein: het wedstrijd veld is niet meer in gebruik en het resterende deel van het van het sportterrein (trainingsveld) blijft nog maximaal anderhalf jaar in gebruik na oplevering van de units. Daarmee kan tevens redelijkerwijs worden geconcludeerd dat het project geen wezenlijk effect heeft op de Laône wat betreft de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid.

Parkeren

Auto

Op het huidige parkeerterrein bij het sportterrein wordt vergunning parkeren ingevoerd. Voor de bewoners van de units wordt bij de vergunningverlening uitgegaan van minimaal 24 parkeerplaatsen. Dit betekent tenminste 1 parkeerplaats per woonunit. Hiermee wordt ruim voldaan aan de in de CROW publicatie 381, welke als richtlijn een bandbreedte aangeeft van 0,6 tot 0,8 parkeerplaats per woning (kamerverhuur).

De op dit parkeerterrein resterende circa 150 parkeerplaatsen, welke beschikbaar blijven voor alle andere vergunninghouders in Renesse. Gelet op de overige ruim aanwezige parkeermogelijkheden in Renesse is deze capaciteit voldoende.

Fiets

Voor fietsers voorziet het project voor 48 fietsen stallingsmogelijkheden bij de units (2 fietsparkeerplaatsen per woonunit). Daarnaast biedt de project(locatie) tevens voldoende ruimte en flexibiliteit voor eventueel benodigde extra fietsparkeerruimte, mocht dit in de praktijk alsnog noodzakelijk blijken.

Conclusie

Voorliggende ontwikkeling is geheel in overeenstemming met het gemeentelijk verkeer en parkeerbeleid. Er zijn geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

4.13 LEIDINGEN EN TELECOMMUNICATIEVERBINDINGEN

Het aspect leidingen en telecommunicatieverbindingen vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling. In en in de directe omgeving van het projectgebied zijn geen planologisch relevant aan te merken solitaire leidingen en geen leidingstroken, hoogspanningsverbindingen en optisch vrije paden voor telecommunicatieverbindingen aanwezig, waarmee planologisch rekening moet worden gehouden.

Met eventueel aanwezige overige (planologische niet relevante) leidingen (zoals rioolleidingen, leidingen nutsvoorzieningen, drainageleidingen) in of nabij het projectgebied hoeft bij planologische procedures geen rekening te worden gehouden. Dergelijke kabels en leidingen zijn veelal aangelegd langs/in combinatie met aanwezige infrastructuur. In verband hiermee zal op het moment van daadwerkelijke realisering van de voorgenomen ontwikkeling tenminste drie werkdagen voor de aanvang van graafwerkzaamheden door degene die de graafwerkzaamheden uitvoert contact (moeten) worden opgenomen met het Kabels en Leidingen Informatie Centrum (KLIC), waarbij dient te worden gemeld waar en wanneer wordt gegraven.

4.14 CONCLUSIE

De milieu- en duurzaamheidsaspecten vormen geen belemmering voor het project.

5.1 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Toepassing Grondexploitatiewet

Naast de planologische haalbaarheid van het project zoals getoetst in voorgaande paragrafen, moet ook de financieel-economische uitvoerbaarheid van een planontwikkeling worden aangetoond. In de Wet ruimtelijke ordening is de grondexploitatiewet opgenomen. Op basis van deze wetgeving is het vaststellen van een exploitatieplan verplicht voor een aantal bouwactiviteiten wanneer de bouw planologisch mogelijk wordt gemaakt in een bestemmingsplan, een wijziging van een bestemmingsplan, een projectbesluit of een projectafwijakingsbesluit.

De bouwplannen waarbij een exploitatieplan verplicht is staan in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en betreffen:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
- de uitbreiding van een hoofdgebouw met ten minste 1.000 m² of met een of meer woningen;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies tenminste 1.000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

Bovendien is een exploitatieplan nodig als locatie-eisen (aan openbare ruimte of woningcategorieën) gesteld moeten worden en/of het bepalen van een tijdvak of fasering noodzakelijk is.

Geen exploitatieplan is nodig indien het verhaal van de kosten van grondexploitatie anderszins verzekerd is én er geen fasering of tijdvak behoeft te worden vastgelegd én geen locatie-eisen (aan openbare ruimte of woningbouwcategorieën) hoeven te worden vastgesteld. Tevens is wettelijk geregeld dat voor onbenutte bouwruimte die al opgenomen was in een bestemmingsplan dat nog op basis van de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening was opgesteld en vastgesteld en bij de herziening van dat bestemmingsplan na 1 juli 2008 geen andere bestemmingsregeling is vastgesteld, geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld.

Het verhaal van de exploitatiekosten over de gronden is anderszins verzekerd.

- De gronden van het project zijn in eigendom van de gemeente Schouwen-Duiveland. De gemeente verpacht deze gronden tegen een jaarlijks vastgestelde canon voor de duur van 15 jaren aan Zeeuwland.
- Het bouw- en woonrijp maken/aanleggen van de infrastructuur komt voor rekening van de gemeente Schouwen-Duiveland en bestaat onder meer uit de volgende werkzaamheden.
 - Verwijderen van ondergrondse voorzieningen onder het voetbalveld.
 - Aanleg van 'fundering' (stenen of platen) voor de woningen.
 - Aanleg riolering.
 - Laten aanleggen van water, elektra en datakabels door DNWG.
 - Aanleg van paden.

- Aanleg van groenstructuren.
Met de hiervoor genoemde canon wordt een substantieel deel van de hieraan verbonden jaarlijkse kapitaallast door de gemeente, gedekt. Het restant van de dekking van de kapitaallast komt voort uit verminderde onderhoudslasten in het gebied.
- Zowel de gemeente, Zeeuwsland als de Ondernemersvereniging Renesse doen een bijdrage voor de inrichting van de openbare ruimte, waardoor een haalbare grondexploitatie wordt bewerkstelligt. De gemeente is in beginsel ook verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte rondom de woningen. De inrichting van de openbare ruimte is geraamd op € 265.000. Zeeuwsland doet in principe een investering van € 50.000, de Ondernemersvereniging Renesse € 15.000 en de gemeente € 200.000.
- De units worden gefabriceerd, geleverd en geplaatst voor rekening van Zeeuwsland en ook via deze organisatie geëxploiteerd.

Verder worden gemaakte afspraken over verantwoordelijkheden en kosten in een overeenkomst vastgelegd.

Hiermee wordt voldaan aan de in de Wro gestelde eisen om geen exploitatieplan vast te stellen en wordt ook afgezien van het opstellen van een exploitatieplan.

Conclusie

De financieel-economische haalbaarheid is met bovenstaande voldoende verzekerd.

5.2 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID

In het kader van voorliggend project is vanaf de start ruimschoots aandacht geschonken aan meedenken, inspraak en informatiebijeenkomsten.

Het project is gezamenlijk ontwikkeld door de gemeente Schouwen-Duiveland, Zeeuwsland, de ondernemersvereniging Renesse (OVR) en de Recron.

In het voorjaar van 2019 zijn enkele gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van S.V. Renesse en FC de Westhoek. In mei 2019 heeft het bestuur van S.V. Renesse kenbaar gemaakt dat men het wedstrijdveld beschikbaar wil stellen voor de realisatie van voorliggend project. Daartoe wordt medio 2020 de huurovereenkomst voor het gebruik van dit veld beëindigt.

Zeeuwsland heeft op 17 juni 2019 een informatieavond in Renesse georganiseerd over deze 1-2 persoons woonunits ('Tiny Houses'). Doel was om de omgeving en potentiële huurders te informeren over het project en tegelijkertijd informatie in te winnen bij de doelgroep over hun wensen wat betreft huurprijs, grootte van de eenheden, verwachtingen wat betreft beleving, inrichting van het terrein, woonduur et cetera. Deze bijeenkomst is door ongeveer 120 personen bezocht.

Naar aanleiding van deze bijeenkomst en latere persberichten over de keuze van de units hebben inmiddels 55 personen aangegeven (e-mailadres opgegeven om nadere informatie te ontvangen) interesse te hebben. Inmiddels hebben ook 13 horeca- en recreatieondernemers uit de Westhoek interesse getoond om voor hun personeel huisvesting via deze eenheden te realiseren.

Voor dit project wordt de uitgebreide procedure doorlopen voor de omgevingsvergunning 'afwijken bestemmingsplan' (zie paragraaf "1.3 Geldende regeling en procedure omgevingsvergunning" op pagina 4). Het is daarom in eerste instantie voor een ieder mogelijk door middel van een inspraakreactie of zienswijze te reageren op het ontwerpbesluit, dat gedurende zes weken ter inzage ligt. Vervolgens staat nog de gang naar de rechtbank en daarna de Raad van State open.

Conclusie

Met bovenstaande is c.q. wordt de maatschappelijke betrokkenheid afdoende gewaarborgd.

Samenvatting en conclusie

6

De gemeente Schouwen-Duiveland, Zeeuwsland, de ondernemersvereniging Renesse (OVR) en de Recron hebben een plan gemaakt voor de realisering van tijdelijke 1-2 persoons woonunits voor (verhuur aan) jongeren en tijdelijke medewerkers op het oostelijk deel van het sportterrein aan de Laône in Renesse.

Om deze gewenste ontwikkeling mogelijk te maken, wordt gebruik gemaakt van (uitgebreide procedure voor) de omgevingsvergunning 'afwijken bestemmingsplan' op basis van artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Voorliggende rapportage voorziet in de daarvoor noodzakelijke ruimtelijke onderbouwing. Alle relevante aspecten zijn hierin aangehaald en gemotiveerd.

- Het project past binnen de relevante geldende beleidskaders, waaronder met name het woningbeleid. Dit project past binnen de gemaakte regionale woningmarktafspraken en geeft concreet invulling aan het daarvoor door de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland bij de vaststelling van de Woonvisie Schouwen-Duiveland 2018-2027 opgenomen actiepunten.
- Het project voldoet aan het geldende Milieu- en duurzaamheidskader. Toetsing wijst uit dat alle relevante omgevingsaspecten (waaronder bijvoorbeeld diverse milieuaspecten, verkeer en parkeren, archeologie) geen belemmering zijn voor de beoogde ontwikkeling.
- Ook de economisch en maatschappelijk uitvoerbaarheid is aangetoond.

Op basis van deze ruimtelijke onderbouwing kan worden geconcludeerd dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening en dat de voor het project benodigde vergunningen kunnen worden verleend.

Bijlage 1: Wateradvies Waterschap Scheldestromen

Van: Maurits Schipper]
Verzonden: dinsdag 18 februari 2020 13:33
Aan: Ricardo de Winter
Onderwerp: Fwd: Tiny Houses Renesse

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Wolfert Schwartz
Datum: 18 februari 2020 om 11:10:17 CET
Aan: N. Visser
Kopie: Maurits Schipper
Onderwerp: Tiny Houses Renesse

Beste Niek,

Via mijn collega Maurits Schipper kreeg ik de watertoets incl tekeningen van het project Tiny Houses Renesse.

Ik heb een en ander bekeken en beoordeeld. Ik heb een aantal opmerkingen :

- Het totale verharde opp. wordt gerekend over 2238m². Het is de som van 1248+870+120(240x50%).
- De watercompensatie wordt dan 2238x0.075=168m³. Er wordt echter niet direct afgekoppeld op het opp.water maar via een Wadi en een IT-riool. Wat dus een vertragende afvoer is.
- Er wordt 130m² water (wadi) aangelegd waar ruwweg 310x0.40m (diepte wadi)=124m³ in kan worden geborgen. Vanwege het vertragende karakter van deze constructie lijkt me dit voldoende.
- Het gehanteerde zomerpeil/winterpeil in dit gebied is NAP-1.70/-1.90m.
- In de nieuw aan te leggen dam betondeikers met een min. diameter van 700, met de bok (binnen onderkant) buis op NAP-1.50. Lengte van de buis max. 9.60m¹.
- Watervergunning aanvragen voor de dam en de 2 lozingspunten van het IT-riool.
- Wat betreft onderhoudsstroken langs de waterlopen is niet aan de orde. Langs de huidige stroken rond het voetbalveld wijzigt volgens de tekening niets.

Deze mail kun je als het Wateradvies beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Wolfert Schwartz,
Beleidsmedewerker afd. Waterbeheer

Bezoekadres : Kennedylaan 1, 4538 AE Terneuzen
Postadres : Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg
Tel : 088-2461000

Bezoekadressen waterschap Scheldestromen: [Kanaalweg 1 4337 PA Middelburg](#) en [Kennedylaan 1 4538 AE Terneuzen](#)
Postadres: Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg
Telefoon: +31 (0) 88 2461000 (lokaal tarief)
Fax: +31 (0) 88 2461990 (lokaal tarief)
Email: info@scheldestromen.nl
Website: www.scheldestromen.nl

Van: Niek Visser
Verzonden: dinsdag 18 februari 2020 14:45:54

Aan: Wolfert Schwartz
CC: Maarten Bakkum
Onderwerp: RE: Tiny Houses Renesse

Beste Wolfert,

Bedankt voor deze snelle en duidelijk reactie!
Aangaande de duiker hebben we nog een vraag:
Mogen we de betondeuker rond 700 ook vervangen voor 2x betondeuker rond 400?
Dit met het oog op het DWA. We zijn bij het DWA namelijk afhankelijk van het verval in de leidingen.
En omdat we moeten aansluiten na een aanzienlijke lengte (thv de Jan Willem Frisoweg in de woonwijk)
kunnen wij met onze DWA leiding niet over de betondeuker met een diameter van 700mm
Bij een diameter van 400mm kunnen wij wel kruisen met het DWA.

Ik hoor graag van je

Met vriendelijke groet,
M.N. (Niek) Visser

Aannemersbedrijf Lindeloof
Christiaan Huygensweg 31
3225 LD Hellevoetsluis
T: 0181 33 10 50
F: 0181 33 10 51
M: 06 15581282
e-mail: _
W: www.lindeloof.nl

Vestiging Rotterdam
Anthonetta kуйlstraat 51 A
3066 GS Rotterdam

Gelieve rekening houden met het milieu voordat u deze email afdrukt.

Van: Wolfert Schwartz
Verzonden: woensdag 19 februari 2020 09:34
Aan: Niek Visser
CC: Maarten Bakkum
Onderwerp: Re: Tiny Houses Renesse

Hallo Niek,

Probeer in ieder geval (onze) minimum duikerdiameter van 500 aan te houden. Desnoods de duikers (2x) iets verdiept aanleggen. Dat heeft niet onze voorkeur maar in ieder geval beter dan allerlei sifonachtige constructie gaan bedenken.

Met vriendelijke groet,

Wolfert Schwartz

Bijlage 2: Natuurtoets

Januari 2020

Quicksan Wet natuurbescherming Tiny Houses Laône, Renesse

In opdracht van: Gemeente Schouwen-Duiveland
Projectnummer: 2019-164

© 2019 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Randweg 30
4104 AC Culemborg

T 0345 753 275
E info@bureau-viridis.nl
W www.bureau-viridis.nl
KvK 110 557 87
Btw nr NL 820598215B01
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst: E. (Ewoud) van der Ploeg
Veldonderzoek: E. (Ewoud) van der Ploeg
Foto's: E. (Ewoud) van der Ploeg

Foto voorblad: Voetbalveld aan de Laône te Renesse

Projectnummer: 2019-164
Wijze van citeren: Van der Ploeg, E. 2019. Quickscan Wet natuurbescherming, Tiny Houses Laône, Renesse. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2019-164.

In opdracht van: Gemeente Schouwen-Duiveland
Contactpersoon: R. (Ricardo) de Winter

Datum: 15 januari 2020
Ondertekening: W.A. (Wiegert) Steen
Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2019, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

E. (Ewoud) van der Ploeg

Quicksan Wet natuurbescherming Tiny Houses Laône, Renesse

In opdracht van: Gemeente Schouwen Duiveland

Inhoud

Samenvatting	1	5 Voortoets Natura2000	12
1 Inleiding	2	5.1 Instandhoudingsdoelstellingen	12
1.1 Aanleiding en context	2	5.2 Ligging t.o.v. Natura 2000-gebieden	12
1.2 Onderzoeksvragen	2	5.3 Kop van Schouwen	12
2 Plangebied en werkzaamheden	4	5.4 Habitattypen en -soorten	13
2.1 Beschrijving van het plangebied	4	5.5 Effectbeoordeling	13
2.2 Beschrijving van de werkzaamheden	4	5.5.1 Habitattypen	15
3 Onderzoeksmethode	6	5.5.2 Habitatsoorten	20
3.1 Literatuuronderzoek	6	5.6 Cumulatie	22
3.2 Veldonderzoek	6	5.7 Beantwoorden vragen	23
3.3 Analyse	6	6 Bronnen	24
3.3.1 Soortbescherming	6	6.1 Literatuur	24
3.3.2 Voortoets Natura2000	6	6.2 Websites	24
4 Soortbescherming	8	Bijlage A. Wettelijk kader	25
4.1 Bespreking soortgroepen	8	Wet natuurbescherming	25
4.1.1 Vaatplanten	8	Zorgplicht (art. 1.11)	25
4.1.2 Grondgebonden zoogdieren	8	Natura 2000-gebieden	25
4.1.3 Vleermuizen	8	Soortbescherming	25
4.1.4 Vogels	9	Vogelrichtlijn (artikel 3.1)	25
4.1.5 Vissen	9	Habitatrichtlijn (artikel 3.5)	26
4.1.6 Amfibieën	9	Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)	26
4.1.7 Reptielen	10	Ontheffing, vergunning of vrijstelling	27
4.1.8 Ongewervelden	10	Beschermde houtopstanden	27
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen	10	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	28
4.3 Mitigerende maatregelen	10	Bijlage B. Overzicht vrijstellingen	30
4.4 Conclusie	11	Bijlage C. Berekeningen Aeries	31

Samenvatting

De gemeente Schouwen-Duiveland is voornemens een aantal woonunits ('tiny houses') te realiseren op het huidige wedstrijdveld van S.V. Renesse aan de Laône te Renesse. Deze locatie is gekozen na een onderzoek op hoofdlijnen voor diverse locaties in en rond Renesse. Het wedstrijdveld komt te vervallen, het trainingsveld blijft nog in gebruik.

Binnen het plangebied en de directe omgeving ervan, komen geen onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor, met uitzondering van enkele algemene soorten broedvogels. Indien rekening wordt gehouden met de potentiële aanwezigheid van broedvogels door buiten de broedperiode te werken, of voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole uit te voeren, dan zijn eventuele negatieve effecten te voorkomen. Het uitvoeren van nader onderzoek, of het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

De ontwikkelingen in het plangebied hebben geen effecten op de intandhoudingsdoelstellingen van het aangrenzend gelegen Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Wel vindt een zeer beperkte toename van de stikstofdepositie op het habitatype Duinbossen plaats. Het betreft echter een niet overbelast habitatype en significant negatieve effecten door de ontwikkelingen in het plangebied zijn uitgesloten. Het is niet noodzakelijk hiervoor een vergunning aan te vragen bij de provincie Zeeland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

De gemeente Schouwen-Duiveland is voornemens een aantal woonunits te realiseren op het huidige wedstrijdveld van S.V. Renesse aan de Laône te Renesse. Deze locatie is gekozen na een onderzoek op hoofdlijnen voor diverse locaties in en rond Renesse. Het wedstrijdveld komt te vervallen, het trainingsveld blijft nog in gebruik.

In 2018 heeft de raad de Woonvisie Schouwen-Duiveland 2018-2027 vastgesteld. Hierin is gevraagd om samen met Zeeuwsland een experiment uit te werken voor het huisvesten van jongeren en tijdelijke medewerkers in tijdelijk verhuurbare huisvesting ('tiny houses') in of rond de kern Renesse.

Vervolgens hebben de gemeente, Zeeuwsland, de ondernemersvereniging Renesse (OVR) en de Recron eind 2018 en in 2019 gezamenlijk een plan gemaakt voor de realisatie van:

- 10 units voor (tijdelijk) personeel van bedrijven op Schouwen-Duiveland, met de focus op aan de horeca en recreatieve sector gelieerde werknemers in de Westhoek.
- 14 units voor starters op de woningmarkt, waarvan deels ook voor jongeren tot 23 jaar.

De ontwikkelingen in het plangebied kunnen negatieve effecten veroorzaken op ter plaatse voorkomende beschermde soorten¹. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

Het plangebied is daarnaast gelegen op de grens van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. De voorgenomen realisatie van de tiny houses kan negatieve effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden veroorzaken. Wanneer ingrepen plaatsvinden in of nabij een door de Wet natuurbescherming wettelijk

beschermde Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitat-typen en -soorten in het geding komen.

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een toetsing in dit kader is daarom niet nodig.

In dit kader heeft gemeente Schouwen-Duiveland aan Ecologisch Adviesbureau Viridis opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar de effecten op beschermde soorten en gebieden onder de Wet natuurbescherming middels een Quicksan.

1.2 Onderzoeksvragen

Om goed voorbereid te zijn op een eventueel noodzakelijke vergunningsaanvraag van de Wet natuurbescherming geeft de QuicksanWet natuurbescherming antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

Soortbescherming

- Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?
- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?

Voortoets Natura2000

- Zijn er negatieve effecten op plaatselijk aangewezen habitatsoorten en -typen te verwachten?
- Ondervinden de aangewezen instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Kop van Schouwen negatieve effecten van de ontwikkelingen?

¹ Beschermde soorten: alle onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten in de provincie Zeeland.

- Is het noodzakelijk een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling op te stellen voor het plan? wikkeling in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren.

Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ont-

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit het wedstrijdveld van S.V. Renesse. Het omvat een voetbalveld, dat ook als zodanig in gebruik is. De grasmat is zeer kort afgemaaid en bevat vrijwel geen andere planten dan het op een voetbalveld gewenste gras. Zeer sporadisch komen enkele algemene, tredbestendige kruiden voor. Noordwestelijk van het plangebied bevindt zich het trainingsveld van S.V. Renesse, dat eveneens uit een intensief beheer voetbalveld bestaat. Zuidelijk, oostelijk en noordelijk wordt het plangebied geflankeerd door smalle bosschages die voornamelijk uit esdoorn (*Acer campestre*) bestaan. De ondergroei van deze bosschages bestaat uit algemene soorten zoals grote brandnetel (*Urtica dioica*) en fluitenkruid (*Anthriscus*

sylvestris). Aan de noord- en noordoostzijde grenst het plangebied aan het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Ter plaatse bestaat dit gebied uit bosschages en nat rietland.

In Figuur 2.1 en Afbeelding 2.1 t/m 2.6 is een impressie van het plangebied en de directe omgeving te zien.

2.2 Beschrijving van de werkzaamheden

Binnen het plangebied, het wedstrijdveld van S.V. Renesse, zullen in totaal 24 tiny houses worden gerealiseerd.

Figuur 2.1 | Ligging van het plangebied aan de Laône te Renesse

Afbeelding 2.1 Wedstrijdveld van S.V. Renesse

Afbeelding 2.2 Wedstrijdveld van S.V. Renesse

Afbeelding 2.3 Wedstrijdveld van S.V. Renesse

Afbeelding 2.4 Bosschage langs oostgrens plangebied

Afbeelding 2.5 Natura 2000-gebied Kop van Schouwen aan de noordoostzijde van het plangebied

Afbeelding 2.6 Natura 2000-gebied Kop van Schouwen aan de noordoostzijde van het plangebied

3 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen is een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hiermee is de ecologische waarde van het plangebied door middel van een literatuuronderzoek en een veldinventarisatie onderzocht. Op deze manier wordt het voorkomen van beschermde soorten en gebieden binnen de Wet natuurbescherming bepaald. Beoordeeld wordt of beschermde soorten door de ontwikkeling worden verstoord of gedood en of de ingrepen negatieve effecten hebben op instandhoudingsdoelstellingen in het aangrenzende Natura 2000-gebied Kop van Schouwen.

3.1 Literatuuronderzoek

Voorafgaande aan beide onderzoeken is literatuuronderzoek uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van bekende verspreidingsgegevens van beschermde soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), verspreidingsatlassen van relevante soorten, het archief van Bureau Viridis en vrij beschikbare verspreidingsgegevens. De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van de onderzoekslocatie verwacht kunnen worden.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van EL&I en de door het Ministerie opgestelde documenten met betrekking tot het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen en de profielendocumenten van de relevante habitattypen en habitatsorten.

3.2 Veldonderzoek

Op 29 november 2019 heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek is het plangebied onderzocht op het (potentiële) voorkomen van onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten. De resultaten van de quickscan zijn gebaseerd op geo-

grafische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement*.

Het plangebied en de omgeving zijn daarnaast onderzocht op de aanwezigheid van voor het Natura 2000-gebied aangewezen habitattypen en (de potentie voor) habitatsorten.

3.3 Analyse

3.3.1 Soortbescherming

De uit het literatuuronderzoek en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geanalyseerd om na te gaan of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen (art. 3.1, 3.5 of 3.10) van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer blijkt dat er mogelijk beschermde soorten voorkomen die negatieve effecten kunnen ondervinden van de plannen is dit beschreven. Wanneer mogelijk worden alternatieven aangeboden om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. Indien het voorkomen van de soorten en/of de negatieve effecten nader onderzoek behoeft, wordt dit aangegeven in de toetsing.

3.3.2 Voortoets Natura2000

De Voortoets verkent of door de ontwikkelingen waarin het plan voorziet mogelijk negatieve gevolgen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. De Voortoets bestaat uit verschillende stappen, waarbij de volgende vraag centraal staat: *is er een kans op een significant negatief effect?* Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

1. Er is zeker geen negatief effect. Negatieve gevolgen kunnen worden uitgesloten. Er is geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Dit betekent tevens dat verdere toetsing en aanvullende beoordeling niet nodig is;

2. Negatieve gevolgen kunnen weliswaar niet worden uitgesloten, maar leiden zeker niet tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. In dit geval dient een 'Verslechteringstoets' te worden uitgevoerd. Hierbij wordt de kans op een effect beoordeeld.

3. Er kunnen negatieve gevolgen verwacht worden die kunnen leiden tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval dient een 'Passende Beoordeling' te worden uitgevoerd. Hierbij wordt in detail de kans op een significant effect beoordeeld.

De gegevens van het literatuuronderzoek en de veldinventarisatie vormen de basis voor de toetsing. Tijdens het veldonderzoek zijn aanwezige habitattypen en habitatsoorten rond het plangebied in beeld gebracht.

Vanwege een potentiële toename van de stikstofdepositie door de ontwikkelingen in het plangebied, zijn berekeningen uitgevoerd in de AERIUS-calculator. Hieruit komt naar voren of door de ontwikkelingen een toename van de stikstofdepositie op het omliggend Natura 2000-gebied Kop van Schouwen is te verwachten (Bijlage C).

4 Soortbescherming

Hierna worden de resultaten van het literatuuronderzoek en veldonderzoek per soortgroep besproken, gevolgd door de beantwoording van de onderzoeksvragen en behandeling van eventuele mitigerende maatregelen.

4.1 Bespreking soortgroepen

Hieronder wordt per soortgroep een effectenbeoordeling weergegeven, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

4.1.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. Het plangebied bestaat uit een zeer intensief beheerd en betreden voetbalveld. Beschermde plantensoorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Effectbeoordeling

Omdat geen beschermde vaatplanten in het plangebied aanwezig zijn, zijn negatieve effecten uitgesloten.

4.1.2 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn geen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Dergelijke soorten (met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten in de ruigere randen direct rond het plangebied) worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht.

Effectbeoordeling

Omdat geen beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied aanwezig zijn, zijn negatieve effecten uitgesloten.

4.1.3 Vleermuizen

Op basis van het literatuuronderzoek is het bekend dat in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen verwacht kunnen worden. Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foeragegebied.

Vaste verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn globaal te verdelen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten zoals rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten zoals de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten zijn derhalve niet te verwachten.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten zijn derhalve niet te verwachten.

Vliegroutes

Om zich van verblijfplaats naar foerageergebied te verplaatsen wordt door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. De gewone dwergvleermuis gebruikt bijvoorbeeld vaak bomenrijen om zich te oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een significant negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. Rond het voetbalveld zijn smalle bosschages aanwezig die eventueel als vliegroute kunnen dienen. Deze blijven behouden in de toekomstige inrichting.

Foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is strikt beschermd.

Het is niet te verwachten dat er essentieel foerageergebied aanwezig is in de plangebieden. Wel kunnen kleine aantallen vleermuizen tijdelijk in het plangebied foerageren. In de omgeving is voldoende, veel geschikter alternatief foerageergebied in de vorm van bosschages en nat rietland aanwezig.

Effectbeoordeling

De aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied is uitgesloten. Negatieve effecten door de voorgenomen realisatie van de tiny houses zijn dan ook uitgesloten. Eventueel kunnen de bosschages deel uitmaken van een vliegroute. Deze blijft echter in de toekomstige situatie onveranderd be-

houden. Negatieve effecten hierop zijn daarom ook uitgesloten.

4.1.4 Vogels

De grasmat in het plangebied is te kort gemaaid en is te intensief in gebruik om ruimte te bieden aan op de grond broedende vogels. Broedgevallen binnen de begrenzing van het plangebied zijn derhalve uitgesloten. De bosschages rondom het plangebied kunnen wel dienen als broedlocatie. Deze bosschages blijven echter behouden.

De aanwezigheid van jaar rond beschermde nesten van bijvoorbeeld havik (*Accipiter gentilis*) is uitgesloten. Grote nesten zijn in de bomen niet aangetroffen. Ook jaar rond beschermde nesten van gebouw broedende soorten zijn niet in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de ontwikkelingen te verwachten.

Effectbeoordeling

Uitsluitend algemene broedvogels zijn in de bosschages rondom het plangebied te verwachten. Deze zullen niet worden beïnvloed door de voorgenomen ontwikkelingen, tenzij de tiny houses binnen de broedperiode worden geplaatst. Dan kan tijdelijke verstoring van enkele nesten optreden. Deze negatieve effecten zijn eenvoudig te mitigeren (zie paragraaf 4.3).

4.1.5 Vissen

In het plangebied is geen water aanwezig. Het voorkomen van (beschermde) vissoorten is dan ook uitgesloten.

Effectbeoordeling

Omdat geen beschermde vissen in het plangebied aanwezig zijn, zijn negatieve effecten uitgesloten.

4.1.6 Amfibieën

Uit de literatuur is het voorkomen van de heikikker (*Rana arvalis*), boomkikker (*Hyla arborea*) en rugstreeppad (*Epidalea calamita*) bekend uit de omgeving van het plangebied. Het plangebied zelf biedt echter een volstrekt ongeschikt habitat voor deze soorten. De kort gemaaide grasmat biedt geen dekking en water waarin amfibieën zich kunnen voortplanten is in zijn geheel afwezig. Het voorkomen van beschermde amfibieën binnen de invloedssfeer van de ontwikkelingen is dan ook uitgesloten.

Effectbeoordeling

Omdat geen beschermde amfibieën in het plangebied aanwezig zijn, zijn negatieve effecten uitgesloten.

4.1.7 Reptielen

Vanuit de literatuur is bekend dat in de ruime omgeving van het plangebied met name in de vochtige delen van de duinen de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) voorkomt. De levendbarende hagedis heeft een voorkeur voor heideachtige vegetaties of ruige graslanden, vaak met een hoge vochtigheidsgraad. Het plangebied biedt aan de levendbarende hagedis geen geschikt leefgebied. Overige soorten reptielen zijn op basis van hun verspreiding op voorhand uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Omdat geen beschermde amfibieën in het plangebied aanwezig zijn, zijn negatieve effecten uitgesloten.

4.1.8 Ongewervelden

In het plangebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden aangetroffen. Dergelijke soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Beschermde ongewervelden als dagvlinders en libellen stellen specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling

Omdat geen beschermde soorten ongewervelden in het plangebied aanwezig zijn, zijn negatieve effecten uitgesloten.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- *Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?*

Nee, in het plangebied zijn behalve enkele algemene broedvogels geen onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten aangetroffen.

- *Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?*

Het is niet uit te sluiten dat algemene broedvogels tijdelijk worden verstoord tijdens de plaatsing van de tiny houses. Deze verstoring is eenvoudig te beperken of te voorkomen.

- *Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?*

Ja, het is mogelijk eventuele verstoring van algemene broedvogels te voorkomen. Deze maatregelen staan beschreven in paragraaf 4.3.

- *Is het noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren?*

Nee, de uitvoering van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3 Mitigerende maatregelen

Indien de beschreven mitigerende maatregelen in acht worden genomen, is er geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het betreft de volgende mitigerende maatregelen:

- Bij voorkeur worden de werkzaamheden buiten de broedperiode (15 maart-15 juli) uitgevoerd.
- Indien de werkzaamheden binnen de broedperiode worden uitgevoerd, wordt geadviseerd de werkzaamheden onder begeleiding van een ter zake kundige uit te voeren. Een broedvogelcontrole voorafgaand aan de plaatsing van de tiny houses wordt hierbij geadviseerd.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming). Om invulling te geven aan deze zorgverplichting zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk:

- Werkzaamheden in het plangebied dienen met de minste schade voor aanwezige planten en dieren uitgevoerd te worden;

- De werkzaamheden dienen vanuit één richting te worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren de tijd hebben voor de werkzaamheden uit te vluchten naar een nieuwe leefomgeving;
- Daarnaast dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van bestaande wegen en paden.

4.4 Conclusie

Met inachtneming van de beschreven mitigerende maatregelen, zijn negatieve effecten van de voorgenomen plaatsing van tiny houses in het plangebied aan de Laône te Renesse op beschermde soorten uitgesloten. Er is geen aanleiding tot het uitvoeren van aanvullend onderzoek.

5 Voortoets Natura2000

Met behulp van een Voortoets wordt onderzocht of de werkzaamheden (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen binnen de Natura 2000-gebieden. De Voortoets bestaat uit een beschrijving van het plan, de te verwachten effecten binnen en buiten het Natura 2000-gebied, en een analyse of daarbij (mogelijkerwijs) sprake is van (significante) negatieve effecten.

5.1 Instandhoudingsdoelstellingen

Voor de Natura 2000-gebieden zijn een aantal algemene instandhoudingsdoelen geformuleerd:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebied specifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Voor alle Natura 2000-gebieden in Nederland zijn naast de algemene instandhoudingsdoelstellingen tevens specifieke instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Het gaat hierbij om gerichte doelstellingen voor habitattypen of -soorten van de Habitatrichtlijn

en/of soorten van de Vogelrichtlijn waarvoor het gebied van bijzondere waarde is.

Specifieke instandhoudingsdoelstellingen zijn soort- of habitatgebonden. Per soort en habitatype is een oordeel gegeven over de landelijke staat van instandhouding. Tevens is het belang van het gebied en de daarbij behorende specifieke instandhoudingsdoelstellingen aangegeven. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Zo is uiteindelijk per Natura 2000-gebied de instandhoudingsdoelstelling wat betreft de oppervlakte en kwaliteit van het gebied weergegeven. De gebiedsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud, verbetering van de kwaliteit en uitbreiding verspreiding.

5.2 Ligging t.o.v. Natura 2000-gebieden

Bij de beoordeling van de mogelijke effecten van de werkzaamheden speelt de ligging van het project ten opzichte van wettelijke beschermde Natura 2000-gebieden een grote rol. Het plangebied in voorliggend onderzoek grenst aan de noord- en oostzijde direct aan het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen.

Er zijn mogelijk negatieve effecten te verwachten van de werkzaamheden of externe werking op de aangevoerde habitattypen en -soorten en de instandhoudingsdoelstellingen. Een Voortoets voor de werkzaamheden is noodzakelijk.

5.3 Kop van Schouwen

De Kop van Schouwen is een duingebied op het westelijke uiteinde van Schouwen-Duiveland. Het gebied omvat een aantal deelgebieden met een verschillend ontstaansgeschiedenis, waardoor kalkrijke jonge

duinen, kalkarme oude duinen, klifduinen en stuifduinen aanwezig zijn. Aan de zeezijde van het gebied zijn de duinen sterk geaccidenteerd, met natuurlijke begroeiing, verstuivingsprocessen en natte valleien; de open binnenduinen zijn licht golvend. Daardoor komt een brede variatie aan duinhabitattypen voor. In de aangroeiende noordwestpunt (Verklikkerduinen) zijn jonge duinvalleien aanwezig. De iets zuidelijker gelegen Meeuwenduinen vormen een naar verhouding grootschalig actief stuivend duin waarin in de laatste 50 jaar geen maatregelen zijn getroffen voor vastlegging van het duin. Er komen evenwel geen duinvalleien in voor. In de Zeepe duinen ten oosten daarvan zijn in het kader van natuurontwikkeling valleien opnieuw uitgegraven en zijn nieuwe uitblazingsvalleien ontstaan. In het zuidwesten van het gebied worden jonge duinen met struweel en bos aangetroffen. In de oostelijke binnenduinen liggen ontkalkte vroongronden met soortenrijke graslanden, afgewisseld met de zogenaamde elzenmeten, duinheide en landgoedbossen. Tussen Burgh-Haamstede en Renesse zijn de meeste natte duinvalleivegetaties te vinden.

5.4 Habitattypen en -soorten

De aangewezen habitattypen en -soorten voor het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen zijn weergegeven in de onderstaande tabel 5.1. Het gebied is aangewezen voor 17 habitattypen en drie habitatsorten. Bij de aangewezen habitattypen en -soorten zijn de instandhoudingsdoelstellingen weergegeven. In de eerste kolom achter de habitattypen en -soorten is de landelijke staat van instandhouding weergegeven, vervolgens de doelstelling voor de oppervlakte en/of kwaliteit en de doelstelling voor het leefgebied en/of omvang van de populatie.

5.5 Effectbeoordeling

Niet alleen ingrepen in een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op instandhoudingsdoelen, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied. De mogelijke schadelijke factoren op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn inzichtelijk gemaakt met behulp van de effectenindicator (Ministerie van EZ, 2013). De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren.

In tabel 5.2 is de effectenindicator voor het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen weergegeven.

De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot (significant) negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen- en -soorten. De volgende effecten zijn getoetst:

- Oppervlakteverlies;
- Verontreiniging;
- Verstoring door geluid;
- Verstoring door licht;
- Verstoring door trillingen;
- Optische verstoring, en;
- Mechanische verstoring.

De te verwachten effecten zullen in onderstaande tekst per soorten besproken worden.

Tabel 5.1 | Habitattypen en -soorten van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen.

Instandhoudingsdoelstellingen		SVI, landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
Habitattypen				
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	=	=
H2110	Embryonale duinen	+	=	=
H2120	Witte duinen	-	=	>
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>
H2130B	Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>
H2130C	Grijze duinen (heischraal)	--	>	>
H2150	Duinheiden met struikhei	+	=	=
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	= (<)	=
H2180A	Duinbossen (droog)	+	= (<)	=
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	= (<)	>
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	-	= (<)	=
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	>	>
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	=	=
H6410	Blauwgraslanden	--	=	=
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=
H1340	Noordse woelmuis	--	=	>
H1903	Groenknolorchis	--	>	>

Landelijke SVI = Landelijke staat van instandhouding: + gunstig; - matig gunstig; -- zeer ongunstig. Doelstelling voor oppervlakte en kwaliteit: = behoud; = (<) Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering; > uitbreiding. Doelstelling voor leefgebied en/of omvang populatie: = behoud; > uitbreiding/verbetering.

Tabel 5.2 | Storingsfactoren op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen volgens de effectindicator van het Ministerie van EZ (rood = zeer gevoelig; oranje = gevoelig; groen = niet gevoelig; wit = onbekend; X= niet van toepassing). *voor een naam betekent het prioritaire soort of habitatype. Hiervoor zijn speedmaatregelen gewenst.

	oppervlakteverlies	Versnippering	verontreiniging	Geluid	Licht	Trillingen	Optisch	Mechanisch
Schorren en zilte graslanden				X	X	X		
Embryonale duinen				X	X	X		
Witte duinen				X	X	X		
*Grijze duinen				X	X	X		
*Duinheide met struikhei				X	X	X		
Duindoornstruwelen				X	X	X		
Kruipwilgenstruweel				X	X	X		
Duinbossen				X	X	X		
Vochtige duinvalleien				X	X	X		
Blauwgraslanden				X	X	X		
*Noordse woelmuis				...	...	...	...	
Groenknolorchis	...	X		X	X	X	X	
Nauwe korfslak								

5.5.1 Habitattypen

Er zijn tien habitattypen aangewezen voor het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen (tabel 5.1). Deze worden hieronder per habitatype besproken.

Schorren en Zilte graslanden

Het habitatype Schorren en zilte graslanden (H1330A) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Schorren en zilte graslanden zijn lokaal langs de Zeeuwse kust aanwezig. In de ruime omgeving van het plangebied (binnen een straal van 2 kilometer) komt het habitatype echter niet voor.

Effecten

Het habitatype Schorren en zilte graslanden is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype Schorren en zilte graslanden plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype door de voorgenomen ontwikkeling is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Schorren en zilte graslanden is gevoelig voor vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Schorren en zilte graslanden genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Schorren en zilte graslanden. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat door de voorgenomen

ontwikkelingen in het plangebied is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Schorren en zilte graslanden zijn uitgesloten.

Embryonale duinen

Het habitatype Embryonale duinen (H2110) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Embryonale duinen komt spaarzaam voor in de buitenste duinrand, verspreid langs de kust. In de directe omgeving van het plangebied komt het habitatype niet voor.

Effecten

Het habitatype Embryonale duinen is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype Embryonale duinen plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Embryonale duinen is gevoelig voor vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Embryonale duinen genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Embryonale duinen. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing.

ing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Embryonale duinen zijn uitgesloten.

Witte duinen

Het habitatype Witte duinen (H2120) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is matig gunstig (tabel 5.1). Voor de oppervlakte en de kwaliteit geldt respectievelijk een behouds- en uitbreidings- of verbeterdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Witte duinen komt spaarzaam voor in de buitenste duinrand, verspreid langs de kust. In de directe omgeving van het plangebied wordt het habitatype niet aangetroffen. Het dichtstbijzijnde oppervlak Witte duinen bevindt zich op een afstand van 1,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Overige oppervlakken van dit habitatype bevinden zich op ruimere afstand van het plangebied.

Effecten

Het habitatype Witte duinen is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype Witte duinen plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Witte duinen is gevoelig voor vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Witte duinen genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Witte duinen. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Witte duinen zijn uitgesloten.

Grijze duinen

Het habitatype Grijze duinen (H2130) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is zeer ongunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een uitbreidings- of verbeterdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Grijze duinen komt in relatief grote oppervlakken voor ten westen van Renesse. Met name in de Vroongronden komt het habitatype relatief veel voor. Deze grotere oppervlakken Grijze duinen bevinden zich op een afstand van minimaal circa 1,5 kilometer van het plangebied. Dichtbij het plangebied zijn kleine oppervlakken Grijze duinen te vinden op circa 700 meter noordelijk van het plangebied.

Effecten

Het habitatype Grijze duinen is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Grijze duinen is zeer gevoelig voor verzuring en vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren

dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Grijze duinen genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Grijze duinen. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Grijze duinen zijn uitgesloten.

Duinheiden met struikhei

Het habitatype Duinheiden met struikhei (H2150) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Duinheiden met struikhei komt zeer spaarzaam voor in het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Het habitatype is echter gelegen op ruime afstand van het plangebied.

Effecten

Het habitatype Duinheiden met struikhei is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Duinheiden met struikhei is zeer gevoelig voor verzuring en vermeting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in

het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Duinheiden met struikhei genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Duinheiden met struikhei. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Duinheiden met struikhei zijn uitgesloten.

Duindoornstruwelen

Het habitatype Duindoornstruwelen (H2160) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling voor dit habitatype. Qua oppervlak mag het habitatype ten gunste van een ander aangewezen habitatype iets afnemen.

Voorkomen

Het habitatype Duindoornstruwelen komt veelvuldig voor langs de kust noordelijk van het plangebied. Het dichtstbijzijnde oppervlak duindoornstruweel bevindt zich op een afstand van circa 650 meter noordelijk van het plangebied.

Effecten

Het habitatype Duindoornstruwelen is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Duindoornstruwelen is gevoelig voor verzuring en vermessing door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Duindoornstruwelen genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Duindoornstruwelen. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Duindoornstruwelen zijn uitgesloten.

Kruipwilgstruwelen

Het habitatype Kruipwilgstruwelen (H2170) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling voor dit habitatype. Qua oppervlak mag het habitatype ten gunste van een ander aangewezen habitatype iets afnemen.

Voorkomen

Het habitatype Kruipwilgstruwelen komt met name voor in de Zeepeduinen. Hier hebben zich relatief grote oppervlakken van het betreffende habitatype ontwikkeld. Het habitatype is ruim 5 kilometer van het plangebied gelegen.

Effecten

Het habitatype Kruipwilgstruwelen is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype Kruipwilgstruwelen plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Kruipwilgstruwelen is gevoelig voor verzuring en vermessing door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Kruipwilgstruwelen genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Kruipwilgstruwelen. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Kruipwilgstruwelen zijn uitgesloten.

Duinbossen

Het habitatype Duinbossen (H2180) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een uitbreidings- of verbeterdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Duinbossen komt verspreid voor in de Kop van Schouwen. Het plangebied grenst aan de noordoostzijde aan het habitatype Duinbossen (binnenduinrand), enkele tientallen meters verder naar het zuidoosten ligt een klein oppervlak Duinbossen (vochtig). Ook circa 650 meter ten noorden van het plangebied ligt een oppervlak Duinbossen van het vochtige subtype.

Effecten

Het habitatype Duinbossen is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden buiten het aangewezen habitatype Duinbossen plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Duinbossen is gevoelig voor verzuuring en zeer gevoelig voor vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied gedurende de aanlegfase een toename van de stikstofdepositie van maximaal 0,15 mol/ha/jaar op het aangewezen habitatype Duinbossen genereert (. Gedurende de gebruiksfase is de projectbijdrage maximaal 0,08 mol/ha/jaar. Voor dit habitatype geldt dat het nog niet is overbelast en significant negatieve effecten zijn uitgesloten. Het is derhalve niet nodig een vergunning aan te vragen bij de provincie Zeeland.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op beperkte afstand van het habitatype Duinbossen. Optische verstoring is derhalve een verstoringfactor die voor de ontwikkelingen eventueel van belang kan zijn. De gevoeligheid voor optische verstoring is gelegen in eventuele verstoring van dieren die in het aangewezen habitatype aanwezig zijn. Het verstoren van de natuurlijke balans in het aangewezen habitatype genereert potentieel een negatief effect op het habitatype. In voorliggend project zijn weinig beeldbepalende soorten te verwachten binnen het habitatype Duinbossen. Te denken valt aan grotere zoogdieren die door begrazing het duinbos vormgeven of insecten en paddenstoelen die een rol spelen bij de natuurlijke afbraak van onder meer dood hout. Uit literatuurgegevens blijkt dat grotere zoogdieren (ree en damhert) incidenteel in de omgeving van de ter plaatse voorkomende duinbossen worden waargenomen. Het betreft echter lage aantallen dieren die van weinig invloed kunnen zijn op de instandhouding van het duinbos. Eventuele effecten van de beperkte versto-

ring van deze dieren op het habitatype Duinbossen, wordt daarom verwaarloosbaar geacht.

Ook broedvogels kunnen door de realisatie van de tiny houses (tijdelijk) worden verstoord, maar deze soorten worden niet geacht beeldbepalend te zijn voor het habitatype.

Van mechanische verstoring van het habitatype duinbossen is geen sprake. De werkzaamheden vinden buiten het betreffende habitat plaats en uitstralende effecten van de werkzaamheden in het plangebied zijn verwaarloosbaar.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor Duinbossen zijn niet geheel uitgesloten. De ontwikkelingen in het plangebied genereren een toename van de stikstofdepositie in het aangrenzend voorkomende habitatype Duinbossen (binnenduinrand en vochtig). Deze toename van de stikstofdepositie van maximaal 0,15 mol/ha/jaar gedurende de aanlegfase overschrijdt echter wel de drempelwaarde die momenteel op 0,0 mol/ha/jaar ligt. Het habitatype is echter niet overbelast en significant negatieve effecten van de toename van de stikstofdepositie door de ontwikkelingen in het plangebied zijn uitgesloten.

Vochtige duinvalleien

Het habitatype Vochtige duinvalleien (H2190) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een uitbreidings- of verbeterdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Vochtige duinvalleien komt spaarzaam voor in de buitenste duinrand, verspreid langs de kust. In de nabijheid van het plangebied is dit habitatype niet aanwezig. De dichtstbijzijnde vochtige duinvalleien liggen op 1,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Overige vochtige duinvalleien liggen op nog grotere afstand tot het plangebied. Met name de Vroongronden westelijk van Renesse herbergen grotere oppervlakken vochtige duinvalleien. Deze liggen echter op ruim 2 kilometer van het plangebied.

Effecten

Het habitatype Vochtige duinvalleien is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype Vochtige duinvalleien plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Vochtige duinvalleien is gevoelig voor verzuring en zeer gevoelig voor vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Vochtige duinvalleien genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Vochtige duinvalleien. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Vochtige duinvalleien zijn uitgesloten.

Blauwgraslanden

Het habitatype Blauwgraslanden (H6410) is een aangewezen habitatype voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van dit habitatype is zeer ongunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte en de kwaliteit geldt een behoudsdoelstelling voor dit habitatype.

Voorkomen

Het habitatype Blauwgraslanden komt spaarzaam voor in de Vroongronden, westelijk van Renesse. In de eerste helft van de 20^e eeuw waren in de laagten

in dit gebied uitgestrekte blauwgraslanden aanwezig, die door de verlaging van de grondwaterstand vrijwel overal zijn verdwenen. Slechts spaarzaam komen nog blauwgraslandsoorten voor, zoals blauwe zegge en rechte rus. De Vroongronden bevinden zich op een kleine 2 kilometer westelijk van het plangebied.

Effecten

Het habitatype Blauwgraslanden is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden op ruime afstand van het habitatype Blauwgraslanden plaats. Van oppervlakteverlies van dit habitatype is dan ook geen sprake.

Verontreiniging

Het habitatype Blauwgraslanden is gevoelig voor verzuring en zeer gevoelig voor vermesting door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het aangewezen habitatype Blauwgraslanden genereert.

Verstoring (optisch en mechanisch)

De ontwikkelingen vinden plaats op ruime afstand van het habitatype Blauwgraslanden. Bovendien bevinden zich tussen het plangebied en het habitatype barrières in de vorm van bebouwing en begroeiing. Optische en mechanische verstoring van het aangewezen habitat is dan ook geenszins te verwachten.

Conclusie

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen voor het habitatype Blauwgraslanden zijn uitgesloten.

5.5.2 Habitatsoorten

Er zijn drie habitatsoorten aangewezen voor het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen (tabel 5.1). Deze worden hieronder per soort besproken.

Noordse woelmuis

De Noordse woelmuis (H1340) is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de noordse woelmuis is zeer ongunstig (tabel 5.1). Voor de oppervlakte geldt een behoudsdoelstelling, voor de kwaliteit van leefgebied geldt een verbeter- of uitbreidingsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De noordse woelmuis komt lokaal verspreid in Zeeland voor in vochtig rietland en vochtige ruigten. Met name natte duingedeelten vormen leefgebied voor de soort. Op enkele honderden meters (zuid)oostelijk van het plangebied zijn waarnemingen van de noordse woelmuis bekend (NDFF, 2019). Het hier gelegen natte rietland biedt aan de noordse woelmuis potentieel geschikt leefgebied. Andere populaties van de soort bevinden zich op veel ruime afstand van het plangebied.

Effecten

De noordse woelmuis is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering en verstoring door mechanische effecten. Eventuele effecten door geluid, licht, trilling en optische verstoring zijn niet bekend.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden buiten het leefgebied van de noordse woelmuis plaats. Oppervlakteverlies qua leefgebied is dan ook niet aan de orde.

Versnippering

Het leefgebied van de noordse woelmuis wordt door de ontwikkelingen niet doorsneden. Van versnippering van leefgebied van de noordse woelmuis is dan ook geen sprake.

Verstoring

Het is onbekend of de noordse woelmuis gevoelig is voor verstoringfactoren anders dan mechanische verstoring. Mechanische verstoring is in voorliggend project niet aan de orde. Graafwerkzaamheden of andere mechanische verstoring zal in het (potentiële) leefgebied van de noordse woelmuis (zuid)oostelijk van het plangebied niet plaatsvinden. Een toename van de verstoring in de vorm van een hogere geluidsbelasting, trillen of licht worden niet verwacht. Het plangebied ligt van het potentiële leefgebied van de

noordse woelmuis afgescheiden door smalle, maar een vrij dichte bosschage, die de directe zichtlijn doorsnijdt. Bovendien zijn waarnemingen van de noordse woelmuis pas op enkele honderden meters van het plangebied bekend. Tussen het plangebied en de locatie van deze waarnemingen liggen brede bosschages waarmee naar verwachting eventuele effecten volledig zijn uit te sluiten.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de noordse woelmuis zijn uitgesloten.

Groenknolorchis

De groenknolorchis (H1903) is een aangewezen habitatsoort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de groenknolorchis is zeer ongunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte als kwaliteit van het leefgebied geldt een verbeter- of uitbreidingsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De groenknolorchis komt binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen slechts in één duinvallei voor, ten noorden van Nieuw Haamstede. Deze groeiplaats is ver verwijderd van het plangebied.

Effecten

De groenknolorchis is gevoelig voor stikstofdepositie uit de lucht en mechanische verstoring. Het is onbekend of de groenknolorchis gevoelig is voor oppervlakteverlies. De overige verstoringfactoren worden niet als van toepassing geacht voor deze soort.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden buiten het leefgebied van de groenknolorchis plaats. Oppervlakteverlies qua leefgebied is dan ook niet aan de orde.

Verontreiniging

De groenknolorchis is gevoelig voor verzuring en vermist door stikstofdepositie uit de lucht. Uit een in het rekeninstrument AERIUS uitgevoerde stikstofberekening komt echter naar voren dat de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied geen toename van de stikstofdepositie op het leefgebied

van de groenknolorchis, vochtige duinvalleien, genereert.

Mechanische verstoring

De werkzaamheden vinden buiten het leefgebied van de groenknolorchis plaats. Verstoring door mechanische effecten is dan ook niet aan de orde.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de groenknolorchis zijn uitgesloten.

Nauwe korfslak

De nauwe korfslak (H1014) is een aangewezen habitattoesort voor het Natura 2000-gebied. De landelijke staat van instandhouding van de nauwe korfslak is matig gunstig (tabel 5.1). Voor zowel de oppervlakte als kwaliteit van het leefgebied geldt behoudsdoelstelling voor deze soort.

Voorkomen

De Nauwe korfslak komt in Nederland vooral voor in duingebieden langs de kust. Daarnaast wordt de soort ook gevonden in kweldergebieden. In de duinen zijn de dieren te vinden in een brede range aan vegetatietypen, zowel van tamelijk droge, half open duinhellingen of duintoppen, als van natte duinvalleien. Kalkrijke, al dan niet beboste, ongestoorde duinen zijn het meest waardevol voor de soort. De dieren leven in de ondergroei van diverse vegetaties in de strooisellaag, tussen mossen en in de toplaag van de bodem. Uit de literatuur zijn enkele waarnemingen van de nauwe korfslak bekend, maar niet uit de directe omgeving van het plangebied. Dit kan evenwel te maken hebben met een waarnemerseffect. Het is niet uit te sluiten dat de nauwe korfslak ook dichter bij het plangebied voorkomt. Het plangebied zelf vormt door het intensieve gebruik en beheer geen geschikt leefgebied voor de soort.

Effecten

De nauwe korfslak is gevoelig voor oppervlakteverlies, versnippering, stikstofdepositie uit de lucht, trilling en mechanische verstoring. De overige verstoringfactoren worden niet als van toepassing geacht voor deze soort.

Oppervlakteverlies

De werkzaamheden vinden buiten het leefgebied van de nauwe korfslak plaats. Oppervlakteverlies qua leefgebied is dan ook niet aan de orde.

Verontreiniging

Uitsluitend op het habitattype Duinbossen vind een marginale overschrijding van de toelaatbare stikstofdepositie plaats. Dit habitattype kan leefgebied zijn voor de nauwe korfslak. Voor het habitattype Duinbossen is nog ontwikkelingsruimte beschikbaar. Het is niet te verwachten dat door de ontwikkelingen in het plangebied ingrijpende veranderingen in het aangrenzende duinbos zullen ontstaan. Op de overige habitats zijn geen negatieve effecten van een toename van stikstofdepositie te verwachten. Veranderingen in overige habitats treden dan ook niet op door de ontwikkelingen in het plangebied, waardoor negatieve effecten zijn uit te sluiten.

Verstoring door trilling

Door de ontwikkelingen in het plangebied is nauwelijks een toename van de trilling van de bodem te verwachten. Hooguit zeer tijdelijk zal bij de aanvoer en bouw van de tiny houses door vrachtverkeer enige trilling optreden. Dit zal geenszins tot negatieve effecten leiden op de nauwe korfslak.

Mechanische verstoring

De werkzaamheden vinden buiten het leefgebied van de nauwe korfslak plaats. Verstoring door mechanische effecten is dan ook niet aan de orde.

Conclusie

- Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de nauwe korfslak zijn uitgesloten.

5.6 Cumulatie

Cumulatie van op zichzelf geringe negatieve effecten door meerdere ingrepen in en rond hetzelfde gebied kan leiden tot een versterking van deze effecten. Dit kan het geval zijn indien er meerdere ruimtelijke ontwikkelingen zijn, waardoor er bijvoorbeeld sprake is van een extra toename in recreatiedruk.

Voorliggend project heeft vrijwel geen effecten op het omliggend Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Van de verstoringfactoren leidt de ontwikke-

ling uitsluitend tot een zeer beperkte toename van de stikstofdepositie op het Habitattype Duinbossen.

Het is ons niet bekend of op dit moment andere projecten in de directe omgeving van de Laône plaatsvinden. Evenwel is niet te verwachten dat de minimale depositietoename in cumulatie met andere projecten leidt tot een onacceptabele verrijking van het habitat Duinbossen.

5.7 Beantwoorden vragen

- *Zijn er (negatieve) effecten op plaatselijk aangewezen habitatsoorten en -typen te verwachten?*

Nee, er zijn geen negatieve effecten op plaatselijk aangewezen habitatsoorten en -typen te verwachten. De ontwikkelingen in het plangebied genereren geen verstoring die significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen hebben. Wel overschrijdt de toename van de stikstofdepositie op het habitattype Duinbossen als gevolg van de ontwikkeling de drempelwaarde met maximaal 0,15 mol/ha/jaar tijdens de aanlegfase. In de gebruiksfase is de maximale projectbijdrage 0,8 mol/ha/jaar. Significant negatieve effecten zijn echter uit te sluiten, het betreffende habitattype is niet overbelast.

- *Ondervinden de aangewezen instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen negatieve effecten van de ontwikkelingen?*

De instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen worden niet aangetaast. Negatieve effecten op aangewezen habitattypen, habitatsoorten, broedvogels en niet-broedvogels zijn uitgesloten.

- *Is het noodzakelijk een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling op te stellen voor het project?*

Nee, het is niet noodzakelijk om een Verslechteringstoets of Passende Beoordeling op te stellen voor dit project. Hoewel de toename van de stikstofdepositie door de ontwikkelingen de drempelwaarde met 0,02 mol/ha/jaar overschrijdt, is het uitgesloten dat dit significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen veroorzaakt. Het habitattype Duinbossen is niet overbelast. Het is niet noodzakelijk hiervoor een vergunning aan te vragen bij de provincie Zeeland.

6 Bronnen

6.1 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & Eis Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuisen Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Vertaling en bewerking PHC Lina. De Fontein/Tirion Uitgevers BV, Utrecht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhisto-

risch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). – Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Vleermuisprotocol 2017

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017)

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

6.2 Websites

Ministerie van EZ, 2013. Gebiedendatabase en Effectenindicator Natura 2000 via www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Verspreidingsatlas planten
Via www.verspreidingsatlas.nl/planten

Nationale Databank Flora en Fauna
Via www.ndff-ecogrid.nl/

Bijlage A. Wettelijk kader

De natuurwetgeving voor Nederland is per 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft als doel bescherming, herstel en ontwikkeling van natuur zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de Provincies. Deze decentralisatie houdt in dat de provincies nu o.a. verantwoordelijk zijn voor het toetsen van ontheffingsaanvragen. RVO blijft wel het bevoegd gezag voor het verlenen van ontheffing of vrijstellingen voor activiteiten en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk. Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken.

Wet natuurbescherming

Binnen de wet zijn de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden, soortbescherming en houtopstanden als afzonderlijke hoofdstukken opgenomen, waardoor de wet via duidelijke en eenvoudige regels voorziet in een heldere implementatie van de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen.

Zorgplicht (art. 1.11)

Voor alle Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten (mét en zonder beschermstatus) is de zorgplicht van kracht (artikel 1.11). De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt aan Natura 2000-gebieden, bijzondere natuurmonumenten en in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving dergelijke handelingen achterwege laat, mitigerende maatregelen neemt of compenserende maatregelen neemt.

Natura 2000-gebieden

De wetgeving met betrekking tot Natura 2000-gebieden is vastgelegd in Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die op Europees niveau worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vanuit deze richtlijnen worden specifieke diersoorten en hun habitat beschermd om de biodiversiteit te behouden, te herstellen of uit te breiden.

Het ondernemen van projecten of activiteiten in en/of in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan mogelijk leiden tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Indien het niet mogelijk is om negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, dan is er sprake van een vergoeringsplicht en moet een habitattoets uitgevoerd worden.

Soortbescherming

Het hoofdstuk 'Soortbescherming' uit de Wet natuurbescherming bestaat uit drie aparte beschermingsregimes, ook wel de passieve soortbeschermingsregimes, ook wel de passieve soortbeschermingsregimes genoemd: 1) de Vogelrichtlijn; 2) de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en; 3) nationaal beschermde soorten. Voor deze drie beschermingsregimes gelden verschillende verboden en wettelijke belangen voor een ontheffingsaanvraag.

Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Voor van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen van vogels;
2. opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren;
3. eieren rapen en onder zich hebben;
4. opzettelijk verstoren van vogels;
5. het verbod onder 4) is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke in-

vloed is op de gunstige staat van instandhouding van de populatie.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheftingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.3, lid 4:

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten;
6. het selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van bepaalde vogels.

Vogellijst

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1). De nesten van vogels zijn beschermd als ze door de vogels in gebruik zijn, zowel in als buiten de gangbare broedperiode (15 maart tot 15 juli). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De nesten van deze vogelsoorten zijn jaar rond beschermd waardoor de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn (zie Kader A.1). De wetgever verstaat onder verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, gelden de volgende verbodsbepalingen:

1. opzettelijk doden en vangen;
2. opzettelijk verstoren;
3. opzettelijk vernielen of rapen eieren;
4. opzettelijk beschadigen of vernielen voortplantings- of rustplaatsen;
5. opzettelijk plukken of vernielen planten.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheftingsaanvraag (zie paragraaf 3.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.8, lid 5:

1. ter bescherming van flora en fauna, en instandhouding van natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek of onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of de daar toe benodigde kweek;
5. op selectieve wijze een aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.

Nationale beschermde soorten (artikel 3.10)

Voor in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A gelden de volgende verbodsbepalingen:

- a. opzettelijk doden of vangen;
- b. opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Voor vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B geldt dat in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen verboden is.

Een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 kan alleen verleend worden als voldaan wordt aan de criteria van de ontheftingsaanvraag (zie paragraaf 2.3) en één of meer van de onderstaande wettelijke belangen uit artikel 3.10, lid 2:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
- b. ter voorkoming van schade of overlast;
- c. ter beperking van de omvang van populaties;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bossen;

- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
- h. in het algemeen belang, of;
- i. bestendig gebruik.

Actieve soortbescherming

Naast de passieve soortbescherming zijn provincies wettelijk verplicht om soorten te beschermen middels de Natuurvisie (artikel 1.7) en de actieve soortbescherming (artikel 1.12). In het kader van deze actieve bescherming kunnen de provincies de lijst met beschermde soorten uitbreiden en/of gebieden aanwijzen waarvoor een extra inspanning nodig is om de staat van instandhouding van populaties te behouden of te herstellen.

Ontheffing, vergunning of vrijstelling

Het is mogelijk om voor de in de Wet natuurbescherming vermelde verboden een ontheffing of vergunning aan te vragen. Er kan alleen een ontheffing verleend worden als er aan drie criteria is voldaan:

- a. er is geen alternatieve bevredigende oplossing mogelijk;
- b. er moet sprake zijn van een wettelijk belang behorend bij het artikel dat overtreden wordt;
- c. er mag geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de populatie plaatsvinden.

Vrijstelling

Het is niet altijd nodig om een ontheffing aan te vragen wanneer er gevolgen voor beschermde planten en diersoorten optreden. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden indien strikt en aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. De zorgplicht blijft ook bij het werken via een gedragscode onverminderd van kracht. Naast de gedragscode is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling te krijgen (artikel 3.11). Deze ministeriële regelingen zijn opgesteld door Gedeputeerde Staten als vrijstellingslijsten. Zie Bijlage B

voor een overzicht voor de vrijgestelde soorten. In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten van de vrijstellingslijst.

Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet). Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Alle provincies hebben verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Sommige provincies hebben ook beleidsregels vastgesteld waarin bijvoorbeeld is aangegeven wanneer een kapverbod wordt opgelegd.

De Wet natuurbescherming beschermt geen houtopstanden binnen de bebouwde kom. Waar de grens van de "bebouwde kom Wet natuurbescherming" ligt, wordt bepaald door de gemeenteraad. Dit valt vaak min of meer gelijk met de 'bebouwde kom Verkeerswet', maar kan afwijken. Binnen de bebouwde kom geldt meestal een kapverbod op grond van de algemene plaatselijke verordening (APV) of een gemeentelijke bomenverordening. Daarnaast kunnen gemeenten ook regels stellen voor bomen buiten de

bebouwde kom, bijvoorbeeld in een bestemmingsplan.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Naast de Wet natuurbescherming bestaat in Nederland het Natuur Netwerk Nederland, waarvoor de provincies beleid maken (NNN). Het NNN is ruimtelijk in de Provinciale Structuurvisie vastgelegd. Het vormt een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingszones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingszones tussen deze gebieden.

Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot het NNN. De planologische verankering van het NNN vindt plaats in (gemeentelijke) bestemmingsplannen. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen geheel of gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden en negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden en/of een bestemmingsplan wijziging moet worden doorgevoerd dient altijd een 'Nee, tenzij'-toets te worden uitgevoerd. Hierin wordt beoordeeld of er als gevolg van de voorgenomen maatregelen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het netwerk optreden.

Kader | Jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 (afhankelijk van de soort) van de Wet natuurbescherming het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierzwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het

Bijlage B. Overzicht vrijstellingen

Tabel 1 | Overzicht vrijgestelde soorten Provincie Zeeland

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Zoogdieren	Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Zoogdieren	Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Zoogdieren	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Zoogdieren	Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex areneus</i>
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europeus</i>
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Zoogdieren	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Zoogdieren	Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Zoogdieren	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Zoogdieren	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Zoogdieren	Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Zoogdieren	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Zoogdieren	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Zoogdieren	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieën	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Amfibieën	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton (Triturus) vulgaris</i>
Amfibieën	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>
Amfibieën	Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>

Bijlage C. Berekeningen Aeries

Hierna worden de uitgevoerde AERIUS-berekeningen weergegeven.

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

RqDgkLfG9Bym (28 november 2019)
pagina 1/7

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon

Inrichtingslocatie

Juust BV

Laone 8, 4325EK Renesse

Activiteit

Omschrijving

AERIUS kenmerk

Tiny Houses Renesse

RqDgkLfGgBym

Datum berekening

Rekenjaar

Rekenconfiguratie

28 november 2019, 10:00

2020

Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1

NOx

4,04 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied

Bijdrage

Kop van Schouwen

0,15

Toelichting

Het plaatsen van 24 Tiny Houses en ten het bouw- en woonrijp maken van de locatie.

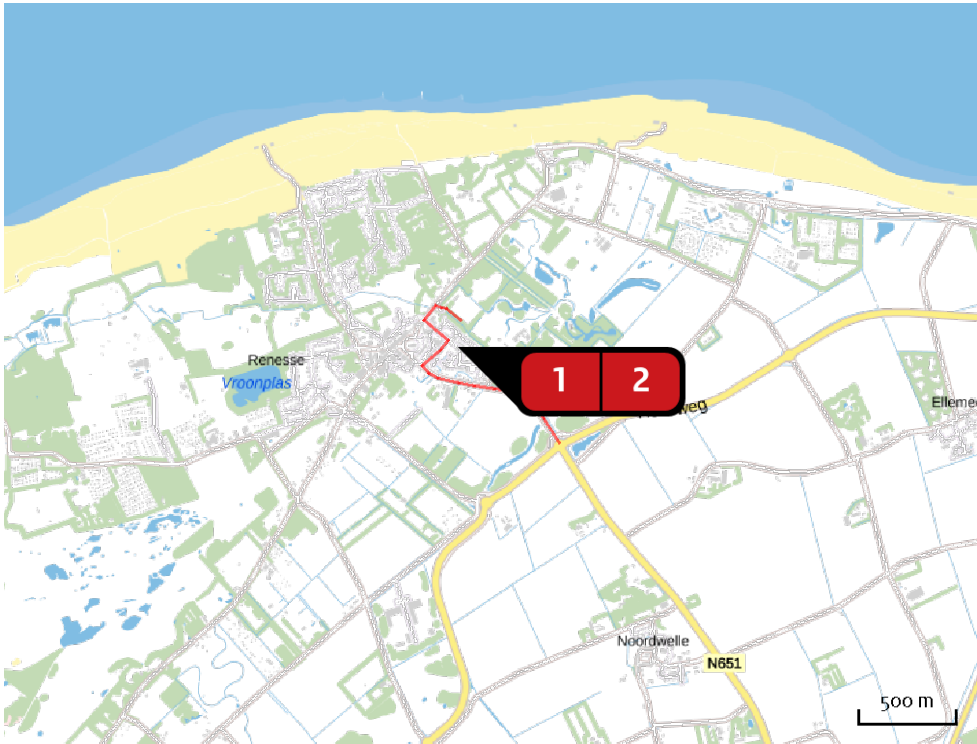
Resultaten

Situatie 1

RqDgkLfGgBym (28 november 2019)

pagina 2/7

Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Mobiele werktuigen Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	-	3,11 kg/j
2	Bouwverkeer Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Resultaten
stikstof
gevoelige
Natura 2000
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Kop van Schouwen	0,15	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

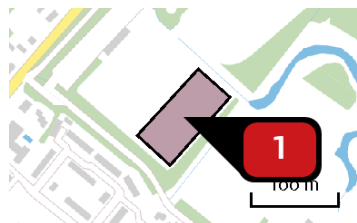
voor de 10
stikstofgevoelige
Natura 2000-
gebieden met het
hoogste resultaat

Kop van Schouwen

Habitatype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H218oC Duinbossen (binnenduinrand)	0,15	
H218oB Duinbossen (vochtig)	0,02	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

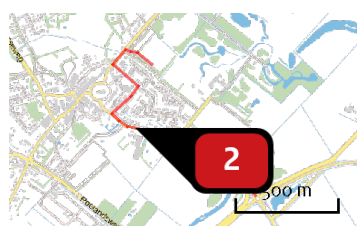
Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam
Locatie (X,Y)
NOx

Mobiele werktuigen
43921, 417365
3,11 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	bulldozer		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	dumper 75 kW		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	dumper 215 kW		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	graafmachine 60 kW		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	graafmachine 100 kW		4,0	4,0	0,0	NOx	1,33 kg/j
AFW	laadschop		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	trilplaat		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	compactor		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j
AFW	hijskraan		4,0	4,0	0,0	NOx	< 1 kg/j

Naam
Locatie (X,Y)
NOx
NH3

Bouwverkeer
43786, 417039
< 1 kg/j
< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	150,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	40,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Resultaten

Situatie 1

RqDgkLfG9Bym (28 november 2019)

pagina 6/7

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2019_20191018_c53b8fdaa8

Database [versie bq29880a81](#)

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

Recy2FMg9sc7 (23 december 2019)
pagina 1/7

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon

Inrichtingslocatie

Gemeente Schouwen-Duiveland

Laone 8, , 4325 EK Renesse

Activiteit

Omschrijving

AERIUS kenmerk

Tiny Houses Renesse

Recy2FM99sc7

Datum berekening

Rekenjaar

Rekenconfiguratie

23 december 2019, 09:24

2020

Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

Situatie 1

NOx

5,42 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied

Bijdrage

Kop van Schouwen

0,08

Toelichting

Gebruiksfase 24 Tiny Houses

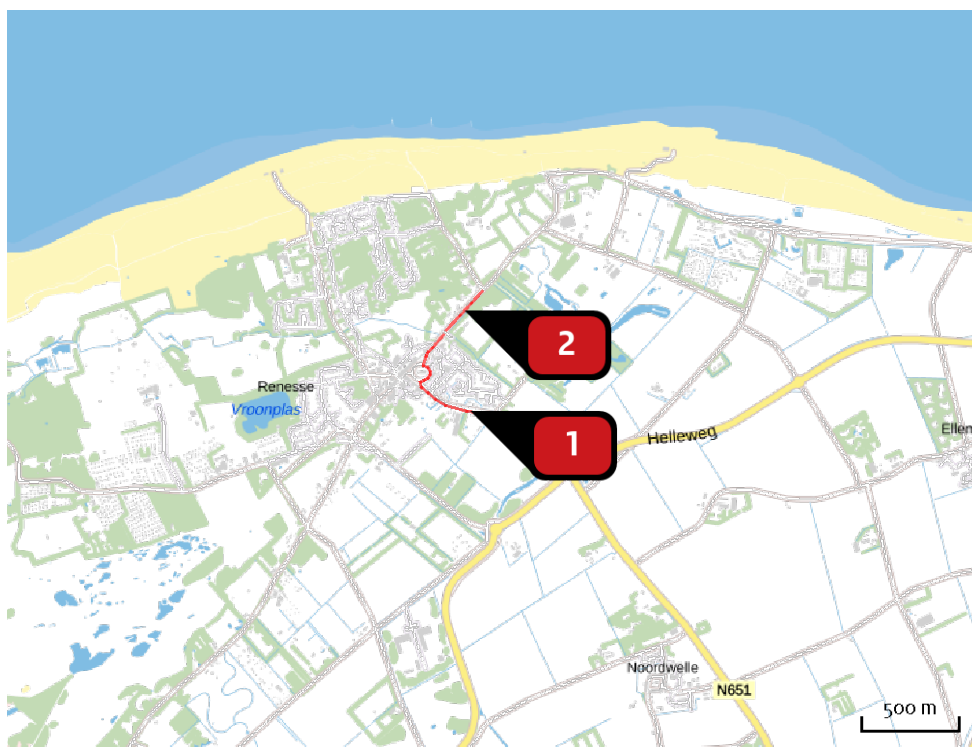
Resultaten

Situatie 1

Recy2FM99sc7 (23 december 2019)

pagina 2/7

Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Verkeersgeneratie richting Helleweg Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	4,46 kg/j
2	Wegverkeer Laone Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Resultaten
stikstof
gevoelige
Natura 2000
gebieden
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Kop van Schouwen	0,08	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten
per
habitatype
(mol/ha/j)

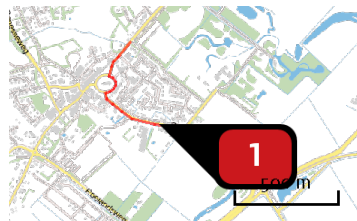
voor de 10
stikstofgevoelige
Natura 2000-
gebieden met het
hoogste resultaat

Kop van Schouwen

Habitatype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H218oC Duinbossen (binnenduinrand)	0,08	
H218oB Duinbossen (vochtig)	0,01	

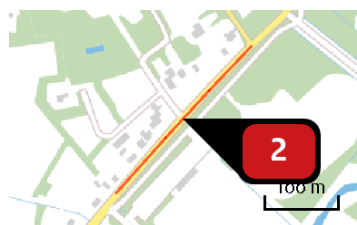
* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam Verkeersgeneratie richting
Helleweg
Locatie (X,Y) 43872, 417016
NOx 4,46 kg/j
NH₃ < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	29,0 / etmaal	NOx NH ₃	4,46 kg/j < 1 kg/j

Naam Wegverkeer Laone
Locatie (X,Y) 43841, 417534
NOx < 1 kg/j
NH₃ < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	29,0 / etmaal	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2019_20191018_c53b8fdaa8

Database [versie c53b8fdaa8](#)

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000

gemeente@schouwen-duiveland.nl
www.schouwen-duiveland.nl